

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
ANALIZA BREZPOSELNOSTI IN UKREPOV ZAPOSLOVANJA
MLADIH V SLOVENIJI

Ljubljana, September 2020

MOJCA KOŽUH

IZAVA O AVTORSTVU

Podpisana: Mojca Kožuh, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom: Analiza brezposelnosti mladih na trgu dela, pripravljenega v sodelovanju s sveovalem/svetovalko: prof. dr. Ponikvar Nina

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravil/-a samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbel/-a, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobil/-a vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označil/-a;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnal/-a v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobil/-a soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne _____

Podpis študenta(-ke): _____

KAZALO

UVOD.....	1
1 TRG DELA IN BREZPOSELNOST	2
1.1 Trg dela	2
1.2 BREZPOSELNOST.....	3
1.3 Vrste brezposelnosti.....	4
1.4 Merjenje brezposelnosti	5
2 BREZPOSELNOST MLADIH V SLOVENIJI IN IZBRANIH DRŽAVAH EU	7
2.1 Analiza brezposelnosti mladih po statičnih regijah in starosti.....	9
2.2 Delež aktivnih mladih v obdobju 2016 do 2019	9
2.3 Primerjava stopnje brezposelnosti mladih v Sloveniji in izbranih državah Evropske Unije	11
3 UKREPI DRŽAVE ZA BOLJŠO ZAPOSLEJIVOST MLADIH.....	13
3.1 Programi Aktivne politike zaposlovanja.....	14
4 ANKETNA ANALIZA MLADIH NA TRGU DELA	15
4.1 Vzorec	16
4.2 Rezultati in razprava	16
SKLEP	22
LITERATURA IN VIRI.....	23
PRILOGE	27

KAZALO TABEL

Tabela 1: Število brezposelnih mladih v obdobju 2016 do 2019	7
Tabela 2: Delovni aktivni mladi, obdobje 2016 do 2019	10
Tabela 3: Prikaz vključevanja mladih v ukrepe APZ, 2019	15

KAZALO SLIK

Slika 1: Ravovesje med zaposelnostjo in brezposelnostjo	4
Slika 2: Stopnja brezposelnosti mladih v obdobju 2016 do 2019	8
Slika 3: Stopnja brezposelnosti mladih po spolu, v obdobju 2016 do 2019	8
Slika 4: Stopnja delovne aktivnosti mladih v obdobju 2016 do 2019.....	10
Slika 5: Stopnja brezposelnosti mladih v Sloveniji in izbranih članicah EU v obdobju 2016-2019.....	11
Slika 6: Stopnja dolgotrajne brezposelnosti med članicami EU	12
Slika 7: Doba brezposelnosti mladih.....	16
Slika 8: Aktivnost brezposelnih	17
Slika 9: Starost ob prvi zaposlitvi	17
Slika 10: Pripravljenost anketiranih za izboljšanje zaposlitvenih možnosti	18
Slika 11: Težavnost iskanja zaposlitve.....	18
Slika 12: V kolikšni meri so brezposelnih pripravljeni opravljati delo brez plačila	19
Slika 13: Načini iskanja zaposlitve	19
Slika 14: Agencije za iskanje zaposlitve, ki jih anketirani poznajo	20
Slika 15: Vpliv dejavnikov na pridobitev prve zaposlitve med mladimi	20
Slika 16: Seznanjenost anketiranih z aktivno politiko zaposlovanja	21
Slika 17: Pomoč institucij pri iskanju prve zaposlitve	22

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Anketni vprašalnik.....	1
Priloga 2 : Aktivni in brezposelni mladi v obdobju leta 2016 do 2019	4
Priloga 3: Brezposelnost mladih po statističnih regijah, v obdobju leta 2016 do 2019	6
Priloga 4: Stopnja brezposelnosti mladih v Sloveniji v primerjavi z EU.....	9
Priloga 5: Stopnja dolgotrajno brezposelnih mladih v Sloveniji, v primerjavi z EU.....	9

SEZNAM KRATIC

ADS	Anketa o delovni sili
APZ	Aktivna politika zaposlovanja
EU	Evropska Unija
EUROSTAT	Evropski statistični urad
MFR	Mejni faktorski prihodek
MDDSZ	Ministrstvo za delo , družino socialne zadeve in enake možnosti
SURS	Statistični urad republike Slovenije
ZRSZ	Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

UVOD

Zaposlovanje mladih in brezposelnost v Sloveniji je tematika, ki je v zadnjem času nekoliko manj pereča, a še vedno predstavlja težavo. Stanje mladih na trgu dela, po krizi se je občutno izboljšalo in umirilo, vendar še vedno predstavlja problem naše družbe, tako v gospodarskem pomenu, kot tudi v socialni. Zato sem se odločila, da bom v svoji zaključni nalogi analizirala brezposelnost mladih na trgu dela.

Namen naloge je osvetliti današnje stanje na trgu dela za mlade. Pri tem bom razmere presojala s pomočjo primerjave stanja v Sloveniji in stanja v izbranih evropskih državah. Predstavila bom tudi ukrepe oziroma pomoč, ki jih država ponuja za izboljšanje zaposlitve mladih. Analizirala bom mlade od 15 do 29 leta starosti.

Izdelava zaključne naloge bo temeljila na podlagi domače in tuje literature. Podatke za analizo brezposelnosti mladih bom črpala iz Zavoda za zaposlovanje (v nadaljevanju ZRSZ), v bazi SiStat Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljevanju SURS), Evropskega statističnega urada (v nadaljevanju EUROSTAT). Pri empirični analizi upoštevam obdobje od leta 2016 do 2019. S pomočjo izdelanega spletnega anketnega vprašalnika, bom raziskala in predstavila mnenja brezposelnih mladih, in tudi zaposlenih glede zaposlovanja v Sloveniji ter kako so se ali se še spopadajo z iskanjem zaposlitve.

V prvem delu naloge bom sprva z opisno metodo predstavila trg dela, vrste in način merjenja brezposelnosti ter dinamiko brezposelnosti v zadnjih letih. V naslednjem delu se bom osredotočila na mlade iskalce zaposlitve. Analizirala bom brezposelnost in stopnjo brezposelnosti mladih v obdobju od 2016 do 2019, predstavila bom razliko brezposelnih mladih po spolu, statistični regiji in predstavila delovno aktivne mlade v proučevanem obdobju. Nadalje bom predstavila brezposelnost in dolgotrajno brezposelnost mladih Slovenije, v primerjavi z Evropsko Unijo. V tretjem delu bom v nalogi analizirala glavne razloge brezposelnosti mladih ter povzela nekaj ukrepov, s katerimi država poskuša olajšati iskanje prve zaposlitve. V četrtem delu naloge bom predstavila mnenja in ugotovitve anketirancev, ki so sodelovali pri anketi. V sklepu predstavljam ključne ugotovitve.

1 TRG DELA IN BREZPOSELNOST

V tem poglavju predstavljam trg dela, kot ga poznamo v mikroekonomiki ter pojasnim nastanke in vrste brezposelnosti.

1.1 Trg dela

Trg dela, tako kot ostali trgi predstavlja odnos med ponudbo in povpraševanjem, kjer se sklepajo pogodbe. Struktura trga dela predstavlja mesto, kjer se srečata ponudba in povpraševanje po delovni sili. Ponudbo predstavljajo iskalci zaposlitve, povpraševanje pa delodajalci. Z vidika povpraševanja po delu, je v mikroekonomiji ključna kategorija mejnega proizvoda, ki pove za koliko se poveča proizvodnja, če povečamo zaposlitev dela za eno enoto. Mejno načelo nam pravi, da povečanje zaposlitve dela za eno enoto pri manjših količinah dela povzroči, da podjetje s takšno enoto dela zasluži več, kot zanj plača, če se domneva, da je cena podana in da podjetje nanjo nima vpliva. Takšno stanje nastane, ko je mejni faktorski prihodek (v nadaljevanju MFR) večji od cene dela (Prevc, 2011).

MFR dobimo, ko mejni proizvod pomnožimo s ceno dobrine, ki jo proizvaja delo. Mejni proizvod grafično prikazuje naklonski kot tangente na krivulji celotnega proizvoda, ki zaradi zakona dajajočih donosov variabilnega dejavnika pada. To pomeni, da z večjo zaposlitvijo dela mejni proizvod pada. Tako kot pada funkcija mejnega proizvoda, tako pada tudi funkcija mejnega faktorskega prihodka (Tajnikar, 2015, str. 41).

»Klasični makroekonomski model upošteva, da posamezno podjetje zaposluje takšne količine dela pri katerih se mejni faktorski prihodek izenači s ceno dela« (Tajnikar, 2015, str.41).

Podjetje, katerega cilj je maksimirati profit, zaposluje takšno količino dela, da se cena dela izenači z mejnim faktorskim prihodkom. Namreč, če podjetje zaposluje količino dela, ki je večje od količin iz presečišč MFR in cene dela, to povzroči, da se z dodatno zaposleno enoto dela dodatni zaslužek zmanjša, strošek dodatne zaposlitve enote dela pa je prevelik in neracionalen. Povpraševanje po delu je tako določeno s krivuljo mejnega faktorskega prihodka. V mikroekonomiki ponudbo dela predstavljajo posamezniki, ki odločajo med svojim prostim časom in delom. Na to, koliko prostega časa se je posameznik pripravljen odreči in koliko dela je pripravljen sprejeti, vpliva in je odvisno od maksimiranja koristi posameznika, ter višine nadomestila, ki ga posameznik prejme, ko se odpove dodatni enoti prostega časa. Nadomestilo v mikroekonomiki predstavlja plačilo za delo, oziroma mezda. Ker je prosti čas podrejen zakonu padajoče mejne koristi, večja količina dela pa zmanjšuje prosti čas posameznika, pričakuje, da bo pri povečanju obsega dela dobil tudi večje plačilo. Čim večja je mezdna stopnja, večji je tudi obseg ponudbe dela. Klasična makroekonomika

pravi, da je krivulja ponudbe dela tako naraščajoča funkcija, ki je odvisna med obsegom ponudbe dela in ceno dela oziroma mezdno stopnjo. Padajoče povpraševanje podjetij in naraščajoča ponudba posameznikov tako predstavlja trg dela. Takšna konkurenca oblikuje ravnotežno ceno trga, pri kateri je obseg ponudbe enak obsegu povpraševanja po delu. Takšno ravnotežje opredeli tudi ravnotežno zaposlenost in obseg zaposlenosti v gospodarstvih (Tajnikar, 2015, str.42 - 43).

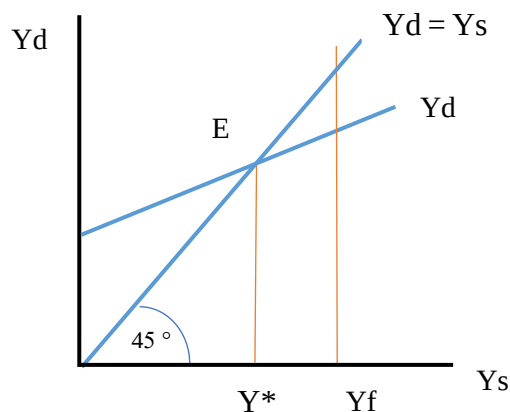
1.2 BREZPOSELNOST

» Za brezposelno osebo po Zakonu o urejanju trgu dela ZUTD, Ur. l. RS, št. 80/10, se po 8. členu šteje iskalec zaposlitve, ki je zmožen za delo, prijavljen na zavodu, aktivno išče zaposlitev in je pripravljen sprejeti ustrezno oziroma primerno zaposlitev, ki mu jo ponudi zavod ali drug izvajalec storitve posredovanja zaposlitve«.

Brezposelnost je nezaželen pojav, ki pri mnogih družbah in gospodarstvih povzroča pomembne ekonomske, socialne in politične probleme. Vzrokov za brezposelnost je več in so posledica nepravilnega delovanja trga dela in presežka delovne sile. Brezposelnost povzroča neugoden položaj tako za posameznika kot tudi za državo. Pri posameznikih lahko izguba zaposlitve povzroči dodaten stres. Stres lahko povzroči tudi dejstvo, da se z izgubo zaposlitve in dohodka močno zniža tudi življenjska raven posameznika. Država, v primeru izgube zaposlitve, posamezniku omogoča denarna nadomestila, kar zniža stanje državne blaginje. Neizkoriščeni potenciali za opravljanje dela prav tako pomenijo nižji bruto domači proizvod, saj tisti, ki nima zaposlitve, ne ustvarja dodane vrednosti, kar negativno vpliva na družbo (Gržan, 2015).

Klasični model makroekonomike pravi, da trg dela z mezdno stopnjo odloča o zaposlenosti in brezposelnosti. Trg dela je v ravnotežju, ko je mezdna stopnja na taki ravni, da je obseg dela enak obsegu povpraševanja po delu. Tajnikar (2015, str. 69) brezposelnost povezuje s Keynesinskim križom, ki prikazuje osnovno ravnotežje v gospodarstvu. Keynesianski križ prikazuje, da je zaposlenost odvisna od agregatnega povpraševanja. Tajnikar pravi: »Iz razlage keynesianskega križa ne sledi, da sta ravnotežni družbeni dohodek in proizvodnja na taki ravni, da družba zaposli celotno razpoložljivo delovno silo.« Ravnovesje med zaposlenostjo in povpraševanjem bom prikazila v spodnji sliki:

Slika 1: Ravnovesje med zaposelnostjo in brezposelnostjo

Vir: Tajnikar, 2015

Kot je pojasnil Tajnikar, se agregatno ravnotežje vzpostavi pri proizvodnji (Y^*), ki ni na ravni polne zaposlenosti delovne sile (y_f). V zgornji sliki brezposelnost prikazuje razlika med (Y_f) in (Y^*). Gospodarstvo bi si želelo, da je stanje na trgu dela uravnovešeno (E), teorija keynesianskega križa pa ne predstavlja razlogov, da bi ravnotežna raven proizvodnje delovala na ravni polni zaposlenosti delovne sile. Obseg zaposlenosti in brezposelnosti je odvisna od razmer na trgu dela. Vsaka sprememba v produkcijski funkciji na trgu dela vpliva na spremembo zaposlenosti in brezposelnosti (Tajnikar, 2015).

1.3 Vrste brezposelnosti

Brezposelnost lahko nastaja iz različnih razlogov. Pomembno je, da poznamo vse vrste brezposelnosti, saj država potem ustrezno ukrepa, da je le-ta čim nižja. Brezposelnost delimo na prostovoljno, frikcijsko, tehnološko, odkrito in prikrito. Odkrita brezposelnost se deli še na strukturno in ciklično brezposelnost. Prikrito brezposelnost pa delimo na podzaposlenost in latentno brezposelnost (Gracar, 2014).

Prostovoljna brezposelnost se pojavi, ko je ravnotežna mezdna stopnja dela zaradi različnih razlogov onemogočena. Primer prostovoljne brezposelnosti je, kadar so cene dela, ki jih je posameznik pripravljen sprejeti, višje od ravnotežne cene dela. To pomeni, da ponudniki delovne sile niso pripravljeni sprejeti dela po nižji ceni, ampak vztrajajo pri višji ceni, kar povzroči, da kupci delovne sile ne zaposlijo nove delovne sile. Posameznik se sam zavestno odloči, da delovnega mesta po nižji mezdni stopnji ne bo sprejel (Tajnikar, 2015).

Frikcijska brezposelnost je konstanta in se lahko pojavi v vsakem obdobju, tudi ko so razmere na trgu dela stabilne. Frikcijska brezposelnost nastane, ko posameznik menja zaposlitev in je v vmesnem obdobju brezposeln (Tajnikar, 2015).

Tehnološka brezposelnost nastane kot posledica novih tehnologij, ki zmanjšujejo zaposlovanje, spremenijo strukturo in povzročijo odpušcanje delavcev (Gracar, 2014).

Odkrita brezposelnost je odvisna med aktualno ponudbo in povpraševanjem po delu. Delimo jo na strukturno in ciklično.

- Strukturna brezposelnost se pojavi zaradi prevelikega števila nekaterih delovnih mest in na drugi strani pomanjkanju drugih. Problem je tudi previsoka ali prenizka stopnja izobrazbe posameznikov, ukinjanje delovnih mest v regijah kjer je preveč oziroma premalo delovne sile. Za strukturno brezposelnost je značilno, da je dolgotrajna, saj pride do neusklajenosti med ponudbo in povpraševanjem po delu. Država zato nudi možnost prestrukturiranja delavcev za nova delovna mesta in novo zaposlitev.
- Ciklična brezposelnost se pojavi, ko se gospodarstvo države znajde v recesiji. Brezposelnost se zato lahko pojavi pri vsaki panogi, ne glede na vrsto dela in se zniža šele, ko si gospodarstvo opomore in se recesija zaključi (Gracar, 2014).

Prikrito brezposelnost lahko delimo na podzaposlenost in latentno brezposelnost. Podzaposlenost predstavljajo posamezniki, ki so sicer zaposleni, vendar si želijo delati na zanje bolj primerljivem delovnem mestu. Med latentno brezposelnost sodijo posamezniki, ki niso zaposleni, niso registrirani kot brezposelni a se vseeno lahko v vsakem trenutku pojavijo med iskalci zaposlitve (Gracar, 2014).

1.4 Merjenje brezposelnosti

V Sloveniji se za merjenje brezposelnosti uporabljata dve metodi: registrirana in anketna brezposelnost. Vsaka metoda drugače opredeljuje koga šteti med brezposelne in zaposlene, zato se med njima pojavi razlika v izračunu stopnje brezposelnosti. Za primerjavo; po podatkih iz Statističnega urada Republike Slovenije in Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje je bila v 3. četrtletju leta 2019 v Sloveniji anketna brezposelnost 4,8 odstotna, registrirana brezposelnost pa je znašala 7,4 odstotkov (SURS, anketna brezposelnost, 2020b).

Registrirana brezposelnost

V Sloveniji se posameznik šteje med registrirane brezposelne, ko se prijavi na Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Vendar pa je dejansko število brezposelnih običajno večje, saj se nekateri posamezniki odločijo, da bodo delo iskali sami in ne preko ZRSZ-ja. Registrirana brezposelna oseba mora ustrezati vsem merilom brezposelnosti, določenim na ZRSZ. Med merila po ZRSZ spadajo: iskalci zaposlitve, ki niso v delovnem razmerju, niso samozaposleni, niso poslovodne osebe v osebni družbi ali enoosebni družbi z omejeno odgovornostjo ter zavodu, niso kmetje, niso upokojenci, nimajo statusa dijaka, vajenca, študenta ali udeleženca izobraževanja odraslih, mlajšega od 26 let, so zmožni za delo, so prijavljeni na ZRSZ, aktivno iščejo zaposlitev in so pripravljeni sprejeti ustrezno oziroma primerno zaposlitev, ki jim jo ponudi ZRSZ ali drug izvajalec storitve posredovanja

zaposlitve. Prednosti metode so, da je izvedba cenejša, podatki so bolj natančni in se izpisujejo mesečno. Glavna slabost metode je, da ni mednarodno primerljiva (Zaletelj O.T, Tomažič M, 2019).

Stopnja registrirane brezposelnosti predstavlja odstotni delež registriranih brezposelnih med aktivnim prebivalstvom. Stopnja je izračunana glede na stalno prebivališče delovno aktivnih prebivalcev in registriranih brezposelnih (ZRSZ, 2020a).

$$\text{Stopnja registrirane brezposelnosti} = \frac{\text{Brezposelne registrirane osebe}}{\text{Število aktivnih oseb}} \times 100 \quad (1)$$

Formulo uporabljamo tudi, ko delamo primerjavo brezposelnosti med posameznimi obdobji. Kot je prikazno v prilogi 2 je bilo leta 2019 število aktivnih mladih, med 25 do 29 let skupno 98.0880, od tega je bilo registriranih brezposelnih 81.104. Če upoštevamo zgornjo formulo (1), je stopnja brezposelnosti leta 2019 znašala 8,27 %.

$$\text{Stopnja registrirane brezposelnosti 2019} = \frac{81104}{980880} \times 100 = 8,27\% \quad (2)$$

V letu 2016 je bilo število aktivnih mladih, od 25 do 29 let, 941.818, od tega je bilo 114.222 brezposelnih. Brezposelnost se je od leta 2016 do 2019 zmanjšala za 28,9 %. Stopnja registrirane brezposelnosti pa je, ob upoštevanju zgornje formule (2), v letu 2016 znašala 12,13 %. (SURs, 2020a).

Anketna brezposelnost

Anketna brezposelnost predstavlja odstotni delež brezposelnih oseb med aktivnim prebivalstvom. Anketno brezposelnost pridobimo z anketo o delovni sili (ADS). Vanjo štejemo osebe, ki v zadnjem tednu (od ponedeljka do nedelje) pred anketiranjem niso niti eno uro delali za plačilo (denarno ali nedenarno), dobiček ali družinsko blaginjo, vendar v zadnjih štirih tednih aktivno iščejo delo in so jo v dveh tednih tudi pripravljene sprejeti. Med brezposelne osebe spadajo tudi tisti, ki so že našli delo in ga bodo začeli opravljati po anketiranju. Prednosti metode so, da omogočajo vpogled v celotno delovno sposobno prebivalstvo in jo lahko primerjamo z drugimi državami. Slabosti metode so, da so podatki izdelani samo za četrtletje, izvedba je dražja, analiza pa omejena (Čuk J., 2017).

V 4. četrtletju 2019 je anketna brezposelnost znašala 4 %. Med prebivalci Slovenije je bilo 41.000 oseb brezposelnih in 980.000 delovno aktivnih oseb. Anketna brezposelnost se je v obdobju 2016 do 2019 znižala za 4 odstotne točke. V letu 2016 je bilo 80.000 brezposelnih oseb in 915.000 delovno aktivnih oseb (SURs, 2020b)

2 BREZPOSELNOST MLADIH V SLOVENIJI IN IZBRANIH DRŽAVAH EU

V tem poglavju prikazujem razmere na trgu dela za mlade in brezposelnost mladih. Kot mlade obravnavam tiste, ki sodijo v starostno skupino od 15 do 29 let.

Tabela 1 prikazuje število brezposelnih mladih v zadnjem kvartalu leta v obdobju 2016 do 2019. Iz podatkov je razvidno, da je skozi leta število brezposelnih med mladimi padalo, od leta 2016 do 2019 se je v Sloveniji brezposelnost mladih zmanjšala za 15.000 oseb, kar predstavlja 53,5 % nižjo brezposelnost. Brezposelnost se je med moškimi, v opazovanem obdobju zmanjšala za 35,7 % , med ženskami pa je bila brezposelnost nižja za 50 %.

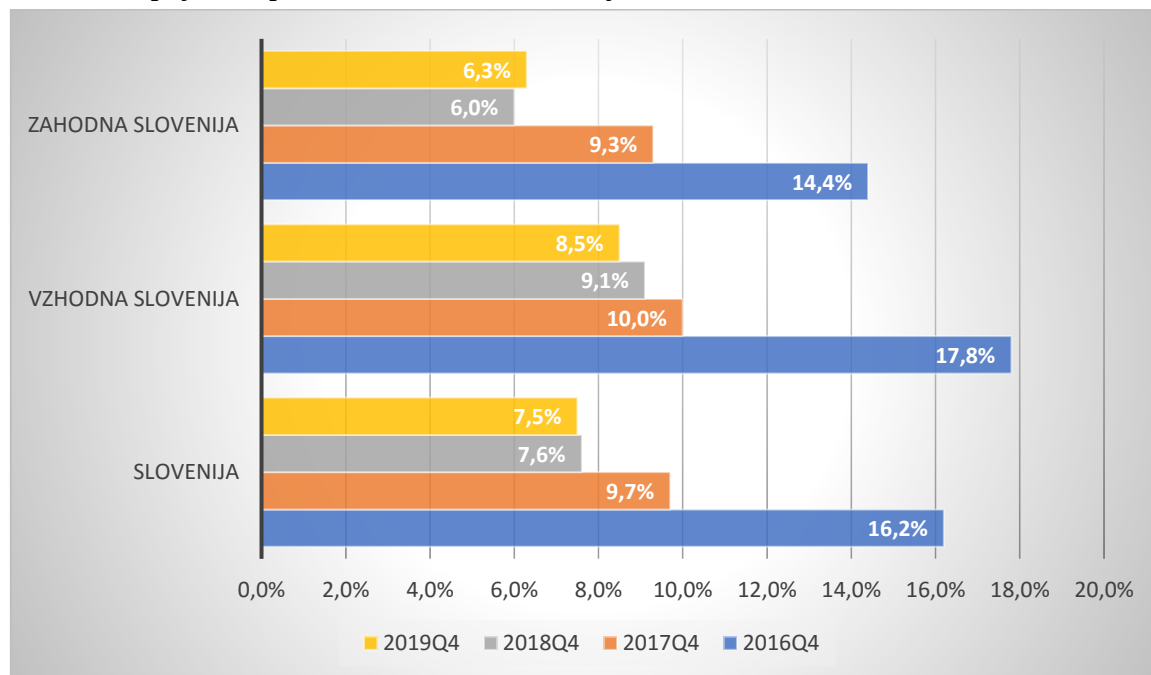
Tabela 1: Število brezposelnih mladih v obdobju od 2016 do 2019

		2016 Q4	2017 Q4	2018 Q4	2019 Q4
Slovenija	Spol Skupaj	28.000	17.000	13.000	13.000
	Moški	14.000	9.000	7.000	5.000
	Ženske	14.000	9.000	6.000	7.000
Vzhodna Slovenija	Spol Skupaj	16.000	10.000	8.000	8.000
	Moški	7.000	5.000	4.000	4.000
	Ženske	9.000	4.000	4.000	4.000
Zahodna Slovenija	Spol Skupaj	12.000	8.000	5.000	5.000
	Moški	7.000	3.000	2.000	2.000
	Ženske	5.000	4.000	3.000	3.000

Vir: Surs, podatkovna baza SiStat, 2020c

Slika 2 prikazuje stopnjo brezposelnosti mladih za zadnje četrtletje, v obdobju 2016 do 2019. V letu 2016 je stopnja znašala 16,2 % in se je do leta 2019 znižala za 8,7 odstotnih točk. Višjo brezposelnost so v opazovanem obdobju zabeležili v vzhodni Sloveniji. V letu 2016 je bila brezposelnost v vzhodni Sloveniji višja za 3,4 odstotne točke, leta 2017 za 0,7 odstotne točke, 2018 za 3,1 odstotne točke in v letu 2019, so v vzhodni Sloveniji zabeležili za 2,2 odstotni točki višjo brezposelnost.

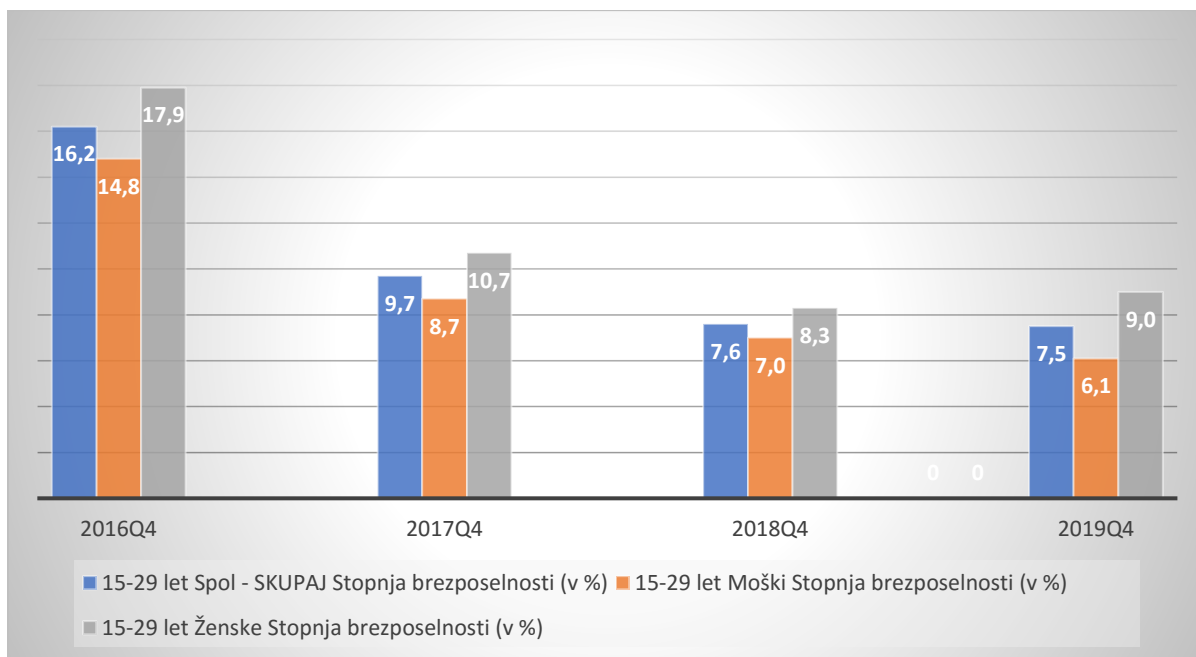
Slika 2: Stopnja brezposelnosti mladih v obdobju od 2016 do 2019

Vir: Prirejeno po SURS, podatkovna baza SiStat, 2020d

Slika 3 prikazuje stopnjo brezposelnosti mladih v obdobju od 2016 do 2019, ločeno na moški in ženski spol. Vidimo lahko, da je bila najvišja brezposelnost med obema spoloma v letu 2016. V opazovanem obdobju, je bila skozi leta višja brezposelnost mladih prisotna med ženskami. Najnižjo brezposelnost ženskega spola so zabeležili v letu 2018; 8,3%, kjer se je brezposelnost tudi najbolj približala moškim, ki so imeli za 0,7 odstotne točke nižjo stopnjo brezposelnosti.

Slika 3: Stopnja brezposelnosti mladih po spolu v obdobju od 2016 do 2019

Vir: SURS, podatkovna baza SiStat, 2020e

2.1 Analiza brezposelnosti mladih po statičnih regijah in starosti

V prilogi 3 podrobneje predstavljam brezposelnost mladih po statističnih regijah, med starostnimi razredi od 15 do 19 let, od 20 do 24 let in od 25 do 29 let za obdobje med letoma 2016 in 2019. Vidimo lahko, da se je brezposelnost mladih, od 15 do 29 let skozi proučevano obdobje znižalo za 33.118 oseb, aktivnost mladih pa se je v istem obdobju zvišalo za 39.062 oseb. Vidimo tudi, da največje število brezposelnih v opazovanem obdobjem predstavljajo mladi med 25 in 29 letom starosti, razlog pa je predvsem to, da v tem obdobju mladi prenehajo s študijem in se soočijo z iskanjem svoje prve zaposlitve. Izračunala sem tudi, da je bilo v obdobju od 2016 do 2019, najvišje število brezposelnih v osrednjeslovenski regiji 17.921, najnižje pa v Primorsko-notranjski regiji, in sicer 1.611 mladih.

2.2 Delež aktivnih mladih v obdobju od 2016 do 2019

Aktivno in neaktivno prebivalstvo vključuje gospodinjstva, ki so anketirana po rotacijskem modelu 3-1-2, ki pomeni, da so izbrana gospodinjstva anketirana tri zaporedna četrtletja, potem so za eno četrtletje izključena, nato pa sodelujejo pri raziskavi še dve četrtletji. Vzorčni načrt je stratificiran enostaven slučajen in vključuje gospodinjstva po tipih naselij in statističnih regijah. Podatke za aktivno in neaktivno prebivalstvo zbira in ureja Statistični urad Republike Slovenije. Aktivno prebivalstvo sestavljajo delovno aktivni prebivalci in brezposelne osebe skupaj. Pod pojem delovno aktivno prebivalstvo so vključene osebe, ki so stare 15 let ali več in so v zadnjem tednu pred izvajanjem ankete opravljali kakršno koli delo za plačilo, zaposleni in samozaposleni, ki jih v tem tednu opazovanja ni bilo na delo, zaposelni, ki so začasni ali trajni presežki, osebe na porodniški, ter osebe, ki pomagajo družinskim članom (na kmetiji, v družinskem podjetju, obrti). Neaktivno prebivalstvo pa

predstavljajo osebe, ki so stare 15 let ali več in niso vključeni med delovno aktivne prebivalce ali med brezposelne osebe. Stopnja delovne aktivnosti predstavlja delež delovno aktivnega prebivalstva v delovno sposobnem prebivalstvu (Zaletelj O. Tina, Tomažič M., 2019).

V spodnji tabeli bom predstavila delovno sposobne mlade, med 15 do 29 let, glede na aktivnost, ki sem jih razdelila po spolu in kohezijski regiji. Podatke sem zbrala za četrtoletje od leta 2016 do 2019.

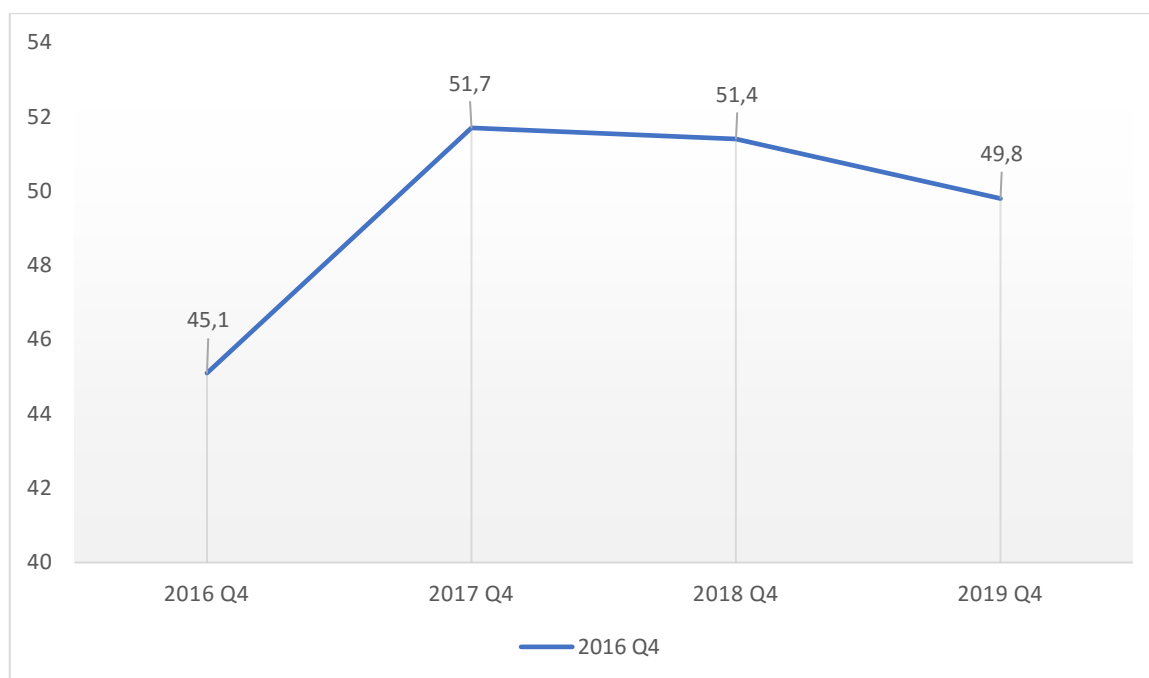
Tabela 2: Delovni aktivni mladi, obdobje od 2016 do 2019

		Delovno aktivni v 1000			
		2016 Q4	2017 Q4	2018 Q4	2019 Q4
Slovenija	Spol skupaj	174	181	172	167
	Moški	94	89	95	89
	Ženske	79	83	77	78
Vzhodna Slovenija	Spol skupaj	93	95	89	88
	Moški	50	54	51	49
	Ženske	43	41	38	60
Zahodna Slovenija	Spol skupaj	81	86	83	78
	Moški	45	44	44	40
	Ženske	37	42	40	39

VIR: Prirejeno po SURS, podatkovna baza SiStat, 2020e

Iz tabele je razvidno, da je bilo najvišje število delovno aktivnih mladih od 15 do 29 let v letu 2017 (181.000), in sicer 89.000 moških in 83.000 žensk. Najvišje število neaktivnih mladih pa je bilo v letu 2016 (150.000), od tega 73.000 moških in 77.000 žensk. Po podatkih lahko vidimo, da je višja delovna aktivnost med mladimi od 15 do 29 let v Vzhodni Sloveniji.

Slika 4: Stopnja delovne aktivnosti mladih v obdobju od 2016 do 2019, v %

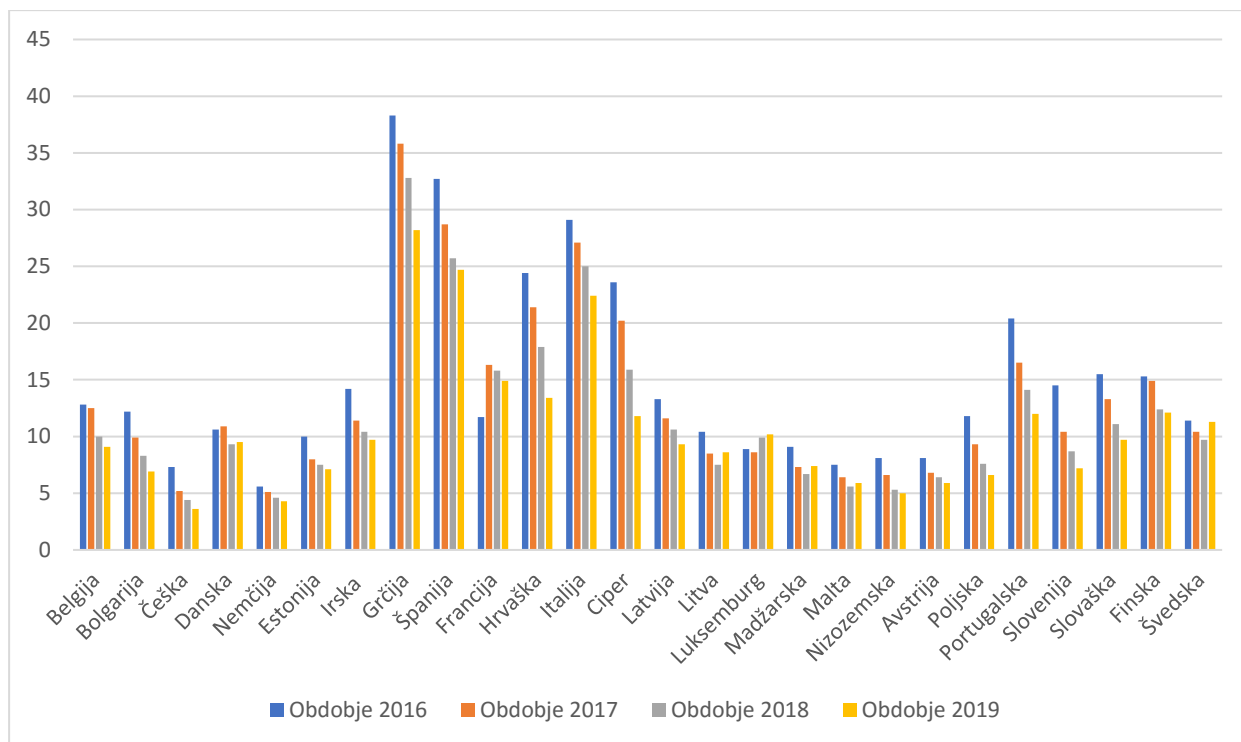
Vir: Prirejeno po SURS, podatkovna baza SiStat, 2020f

Podatki stopnje delovne aktivnosti med mladimi, starimi od 15 do 29 let, pridobljeni v podatkovni bazi SiStat-a, nam prikazujejo, da se je stopnja v opazovanem obdobju, zvišala samo enkrat in sicer v zadnjem četrtletju 2016, do zadnjega četrtletja 2017 za 6,6 odstotne točke. Od leta 2017 do konca zadnjega četrtletja 2019, pa se je stopnja aktivnega prebivalstva znižala iz 51,7% na 49,8 % (Surs, podatkovna baza SiStat, 2020).

2.3 Primerjava stopnje brezposelnosti mladih v Sloveniji in izbranih državah Evropske Unije

V nadaljevanju primerjam stopnjo brezposelnosti mladih v Sloveniji z izbranimi članicami Evropske Unije (v nadaljevanju EU). To so Belgija, Bolgarija, Češka, Danska, Nemčija, Estonija, Irska, Grčija, Španija, Francija, Hrvaška, Italija, Ciper, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nizozemska, Avstrija, Poljska, Portugalska, Slovaška, Finska, Švedska. Podatke za izračun prikazujem v prilogah (Priloga 4 in 5). Na sliki 5 prikazujem stopnjo brezposelnosti mladih od 15 do 29 let. Slika 6 pa predstavlja stopnjo dolgotrajne brezposelnosti mladih od 15 do 29 let. Med dolgotrajne brezposelne osebe spadajo posamezniki, ki so brezposelni leto ali več.

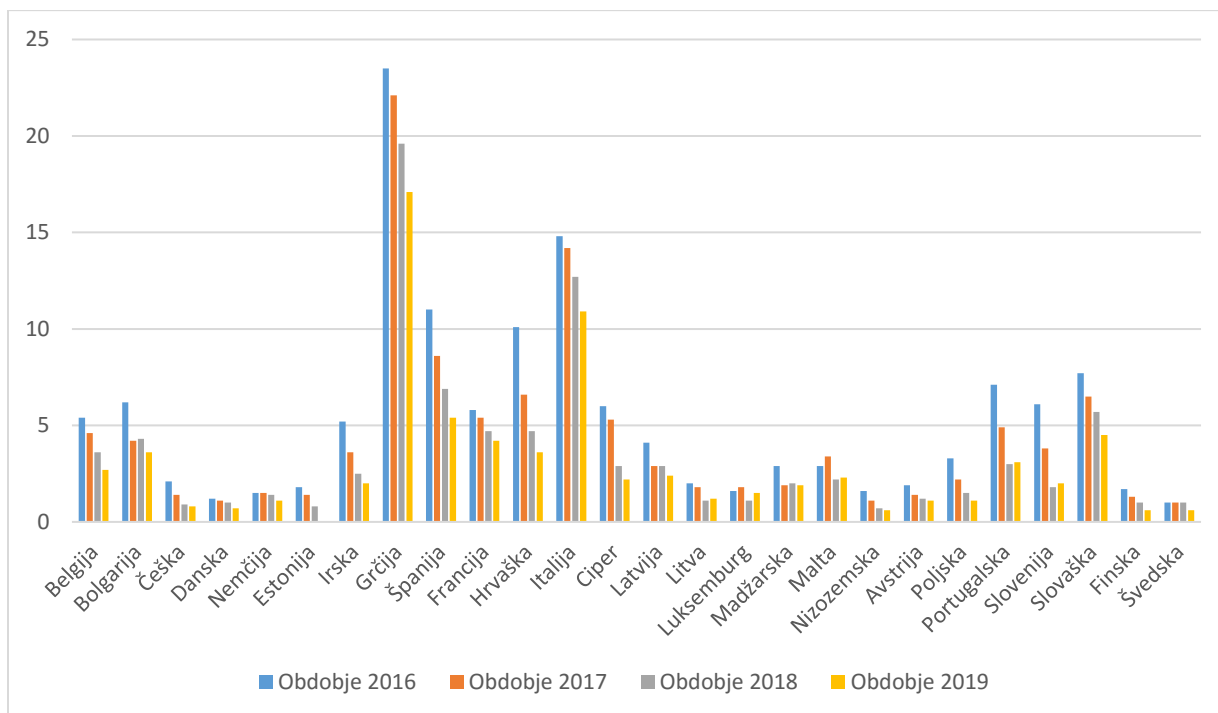
Slika 5: Stopnja brezposelnosti mladih v Sloveniji in izbranih članicah EU v obdobju od 2016 do 2019

Vir: Prirejeno po Eurostatu, 2020a

Iz slike 5 je razvidno, da je največji problem brezposelnosti med mladimi v Grčiji, ki ima v celotnem obdobju od 2016 do 2019 največjo stopnjo brezposelnosti. Sledita ji Španija in nato Italija. Kot lahko opazimo, se je v večini držav, od leta 2016 stopnja brezposelnosti manjšala. Izjemi sta Francija in Luksemburg, ki sta v letu 2017 utrpeli večjo brezposelnost med mladimi, in imata glede na leto 2016 v letu 2019 višjo stopnjo brezposelnosti. Tudi Danska je imela leta 2017 višjo brezposelnost kot v letu 2016, vendar pa se je v letu 2018 in 2019 stopnja znižala. Slovenija je imela v letu 2016 14,5 % stopnjo brezposelnosti, leta 2017 je bila 10,4 %, leta 2018 se je znižala na 8,7 %, leta 2019 pa na 7,2%. Slovenija je bila glede na višino stopnje brezposelnosti v obdobju 2016 najbolj podobna Irski, kjer je bila stopnja nižja za 0,2 odstotne točke. V letu 2017 je imela Slovenija enako stopnjo brezposelnosti kot Švedska. V letu 2018 je bila stopnja v Bolgariji najbolj podobna stopnji Sloveniji, in sicer za 0,4 odstotne točke nižja. Leta 2019 je bila Slovenija po stopnji brezposelnosti najbolj podobna stopnji v Estoniji, ki je bila nižja za 0,1 odstotne točke.

Slika 6: Stopnja dolgotrajne brezposelnosti med članicami EU

Vir: Prijeto po Eurostatu, 2020b

Zgornja slika prikazuje stopnjo dolgotrajne brezposelnosti med mladimi, ki so brezposelni 12 mesecev ali več. Kot vidimo je tudi tukaj najvišja stopnja dolgotrajne brezposelnosti v Grčiji. Sledita Italija in Španija. Če pogledamo položaj Slovenije v obdobju od leta 2016 do 2019 v primerjavi z EU lahko vidimo, da je bila stopnja dolgotrajne brezposelnosti v letu 2016 najbolj podobna stopnji v Cipru. Slovenija je imela za 0,1 odstotne točke višjo stopnjo kot Ciper, kjer je stopnja dolgotrajne brezposelnosti znašala 6,0 %. Leta 2017 je stopnja v Sloveniji padla na 3,8 % in bila najbolj podobna kot pri Malti, kjer je bila stopnja 3,4 %. Leta 2018 je stopnja v Sloveniji padla na 1,8 % in je najbolj primerljiva s Poljsko in Švico, kjer je stopnja znašala 1,5 %. V letu 2019 se je stopnja dolgotrajne brezposelnosti v Sloveniji zvišala na 2 % in bila enaka kot na Irskem.

3 UKREPI DRŽAVE ZA BOLJŠO ZAPOSLEJIVOST MLADIH

Videli smo, da je brezposelnost med mladimi višja kot med ostalimi starostnimi skupinami, zato v nadaljevanju prikazujem ukrepe s strani države, ki so v pomoč mladim pri iskanju zaposlitve. Največji problem mladih, ki po zaključku študija iščejo zaposlitev, je premalo delovnih izkušenj, zato se mladi številčno vključijo v ukrepe, ki jih ponuja država in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Aktivna politika zaposlovanja (v nadaljevanju APZ) predstavlja ukrepe, s katerimi država na trgu dela prispeva k povečevanju zaposlenosti in tako zmanjša brezposelnost. V Sloveniji se je leta 2014 začel izvajati program Jamstvo za mlade, kjer poleg starostne skupine od 15 do 24 let vključujejo tudi mlade, stare od 25 do 29 let. Velik del mladih (od 25 do 29 let) je vključenih v terciarno izobraževanje, ki po zaključku študija vstopijo na trg dela, kar posledično poveča brezposelnost v tej starostni skupini (Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, 2015).

3.1 Programi Aktivne politike zaposlovanja

Eurostat poroča, da je jamstvo za mlade v celotni EU od leta 2014 do danes vsako leto vključilo več kot 5 milijonov mladih. V tem obdobju se je več kot 3,5 milijonov mladih v okviru jamstva za mlade ali zaposlilo, nadaljevalo študij, pripravništvo ali delovno prakso (Eurostat, 2020c). Med programe APZ, ki so v pomoč mladimi pri iskanju zaposlitve spadajo (ZRSZ, programi iskalcev zaposlitve, 2019):

Usposabljanje in izobraževanje: S programi lahko mladi pridobijo izobrazbo ali se pri delodajalcih usposabljaajo in spoznajo delovne postopke, pridobijo nova znanje in izkušnje. Usposabljanje mladih na delovnem mestu je program, ki po podatkih ZRSZ najbolj pripomore k boljši zaposljivosti mladih. Program se izvaja 3 mesece, izjemoma lahko tudi 2 meseca, usposabljanje poteka brez sklenjenega delovnega razmerja pod vodstvom mentorja, ki ga določi delodajalec. ZRSZ mladim, ki se udeležijo usposabljanja za vsak dan prisotnosti izplača dodatek za aktivnost in dodatek za prevoz. ZRSZ beleži, da se udeleženci usposabljanja v več kot 75% po zaključku v roku enega leta pri delodajalcih tudi zaposlijo. ZRSZ mladim ponuja tudi različne učne delavnice, formalna in neformalna izobraževanja, ter delovne preizkuse.

Zaposlovanje: Program omogoča mladim zaposlitev za določen ali nedoločen čas. ZRSZ nudi finačno pomoč delodajalcem v primeru, da mlade vključijo v svoj delovni proces in da se lahko pri njih tudi zaposlijo. S tem mladim omogočijo delovne izkušnje, socialno varnost, nova znanja in boljšo zaposlitveno možnost. Delodajalci lahko tako v primeru, da zaposlijo mlade preko tega programa, koristijo naslednje možnosti ((ZRSZ, programi iskalcev zaposlitve, 2019):

- Davčna olajšava za zaposlovanje mladih, ki so mlajši od 26 let. Davčno olajšavo za zaposlovanje lahko uveljavljajo delodajalci, ki so zavezanci po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb ali zavezanci po Zakonu o dohodni (za obdobje 24 mesecev). Delodajalci lahko koristijo olajšavo le v primeru, da sklenejo zaposlitev za nedoločen čas.
- Vračilo prispevkov za prvo zaposlitev. Delodajalci, ki mladim ponudijo prvo zaposlitev za nedoločen čas, lahko za prvi dve leti zaposlitve uveljavljajo delno vračilo plačanih prispevkov delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.
- Trajno zaposlovanje mladih. S pomočjo tega programa se lahko mladi (mlajši od 30 let) zaposlijo za nedoločen čas. Delodajalci, izbrani na javnem povabilu, za zaposlitev prejmejo subvencijo.
- Spodbude za zaposlovanje oseb iz programa Učne delavnice. Program nudi zaposlitev za najmanj 6 mesecev, za kar delodajalci prejmejo subvencijo.

Samozaposlovanje: Vključuje možnosti usposabljanja, finančne spodbude in olajšave v razvoju podjetništva za osebe, ki želijo razviti svojo samostojno podjetništvo in uresničiti svojo poslovno idejo.) Od 1. 7. 2013 zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju

uvaja tudi možnost delne oprostitve plačila prispevkov za prvi dve leti za nove samozaposlene.

Tabela 3: Prikaz vključevanja mladih v ukrepe APZ, 2019

	Skupaj	Usposabljanje in izobraževanje	Spodbude za zaposlovanje	Kreiranje delovnih mest	Spodbujanje samozaposlovanja
SKUPAJ	7.520	4.906	2.017	413	184
Moški	3.605	2.307	1.075	121	102
Ženske	3.915	2.599	942	292	82
15 do 24 let	3.617	2.517	962	86	52
25 do 29 let	3.903	2.389	1.055	327	132

Vir: Mladi od 15 do 29 let na trgu dela, 2019

V tabeli 4 prikazujem vključevanje mladih v ukrepe aktivne politike zaposlovanja. Po podatkih ZRSZ je bilo v obdobju od januarja do decembra leta 2019 v ukrepe APZ skupno vključenih 27.624 posameznikov. Od tega je bilo 7.520 mladih, ki so stari od 15 do 29 let. V starosti od 15 do 24 let je bilo 3.617 posameznikov, od 25 do 29 let pa 3.903 posameznikov. Med mladimi od 15 do 29 let je bilo največje število brezposelnih vključenih v program usposabljanja in izobraževanja, in sicer kar 4.906 vseh mladih. 2.017 je bilo vključenih v spodbudo za zaposlovanje, 413 v kreiranje delovnih mest in 184 v spodbude samozaposlovanja (ZRSZ, mladi na trgu dela, 2019).

Po podatkih Evropske komisije je bilo zabeleženo, da je jamstvo za mlade v celotni EU od leta 2014 do danes vsako leto vključilo več kot 5 milijonov mladih. V tem obdobju se je več kot 3,5 milijonov mladih v okviru jamstva za mlade ali zaposlilo, nadaljevalo študij, pripravništvo ali delovno prakso. Jamstvo za mlade je po večini financirano iz obsežne namenske naložbe iz Evropskega socialnega sklada, ki podpira program v obdobju 2014 - 2020. Proračun je na začetku znašal 6,4 milijarde evrov, zaradi pozitivnih učinkov v letu 2017 pa se je povečal na 8,8 milijarde evrov (Evropska komisija, 2020).

4 ANKETNA ANALIZA MLADIH NA TRGU DELA

Kot smo ugotovili, je brezposelnost med mladimi nadpovprečno prisotna, obenem pa jim država namenja posebno pozornost z vidika ukrepov za njihovo zaposlovanje. Zato sem v nadaljevanju analizirala mnenje mladih o razmerah na trgu dela, o možnostih zaposlitve in o ukrepih zaposlovanja, ki so jim na voljo. Analizo sem izvedla s pomočjo spletne aplikacije Ika spletna anketa, kjer sem izdelala vprašalnik in s pomočjo socialnih omrežji povabila naključne posameznike, da podajo svoje mnenje in izkušnje. Vprašalnik je vseboval 15 vprašanj, kjer so anketiranci lahko izbirali med dvema ali več odgovori, na nekatera vprašanja pa so imeli možnost izbire odgovarjati po ocenjevalni lestvici od 5 do 1 ali pa so

sami podali svoje mnenje. Anketni vprašalnik je v prilogi 1. Pri anketi so sodelovali tako mladi do 29 let kot tudi starejši. Ker pa se nekatera vprašanja navezujejo izključno na brezposelne mlade, sem pri analizi upoštevala le odgovor takih anketirancev. Zbrane podatke predstavljam v nadaljevanju.

4.1 Vzorec

V raziskavi je na anketni vprašalnik v celoti odgovorilo 145 oseb od tega 89 % žensk in 11 % moških. Od tega je bilo 31 % starih med 15 do 25 let, 27% pa med 26 do 29 let. 33% delež jih je bilo starih od 30 do 39 let. 8% je bilo starejših od 40 let.

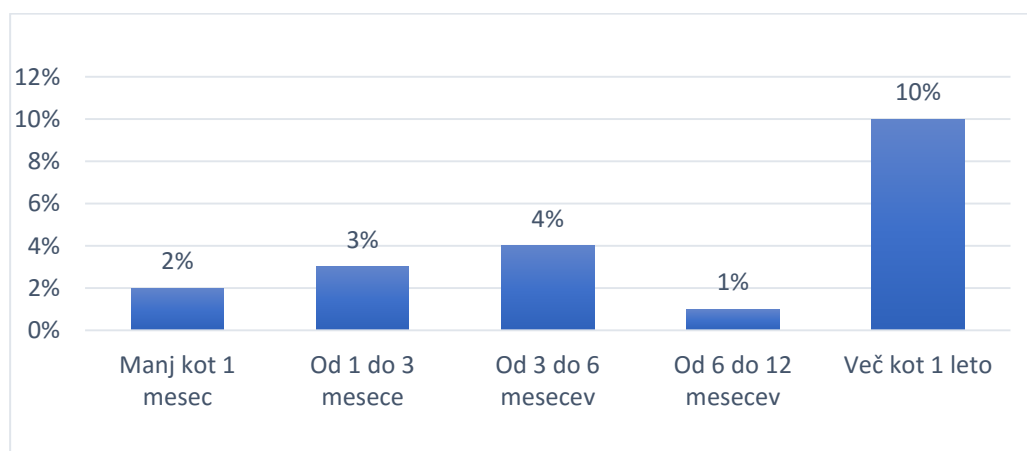
Med vsemi anketiranimi je bilo 72% zaposlenih, 16% brezposelnih, 8% dijakov/šudentov in 3% anketiranih so pod status drugo navedli: porodniška, usposabljanje na delovnem mestu,

Odstotek anketiranih ima dokončan magisterij znanosti (VII/1). 17 % anketiranih je dokončalo Visokošolski strokovni program/univerzitetni program (2. bolonjska stopnja VII); Visokošolski program (1. bolonjska stopnja VI/2) ima dokončano 20 % anketiranih; Višješolski strokovni program (VI/1) ima zaključeno 10 % anketiranih; 20 % ima dokončano gimnazijsko srednje poklicno ali strokovno šolo; Srednje poklicno šolo (IV) ima zaključeno 22 % anketiranih; Nižje poklicno, oziroma osnovno šolo (III., II.) pa ima dokončano 9 % anketiranih.

4.2 Rezultati in razprava

Na vprašanje »Koliko časa ste že brezposelni« so brezposelni anketirani, ki predstavljajo 16% vseh anketiranih, podali odgovore, ki jih prikazujem na sliki 7.

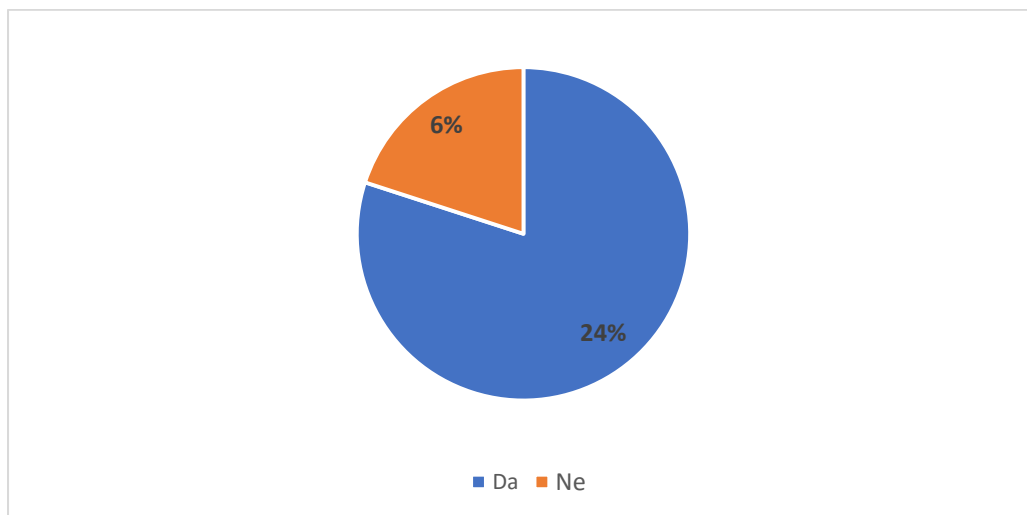
Slika 7: Doba brezposelnosti mladih

Manj kot 1 mesec je bilo brezposelnih 2 % anketiranih; 3 % je bilo brezposelnih od 1 do 3 mesece; od 3 do 6 mesecev je bilo 4 % anketiranih brezposelnih; od 6 do 12 mesecev je bilo brezposelnih 1 %; več kot 1 leto je bilo brezposelnih 10 %.

Pri vprašanju »Ali aktivno iščete zaposlitev« so brezposelni mladi podali naslednji odgovor, ki ga prikazujem v sliki 8.

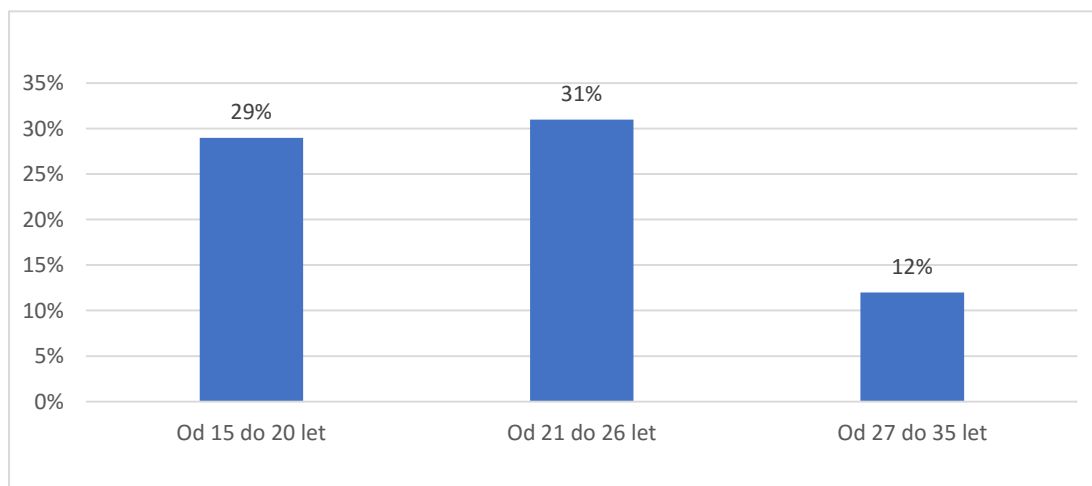
Slika 8: Aktivnost brezposelnih

Na to vprašanje so odgovarjali brezposelni. 24% jih je odgovorilo, da aktivno iščejo zaposlitev, 6 % ne išče zaposlitve.

Na vprašanje »Koliko ste bili stari ob vaši prvi zaposlitvi« so zaposleni anketirani, ki predstavljajo 72% anketiranih, podali odgovore, ki jih prikazujem v sliki 9.

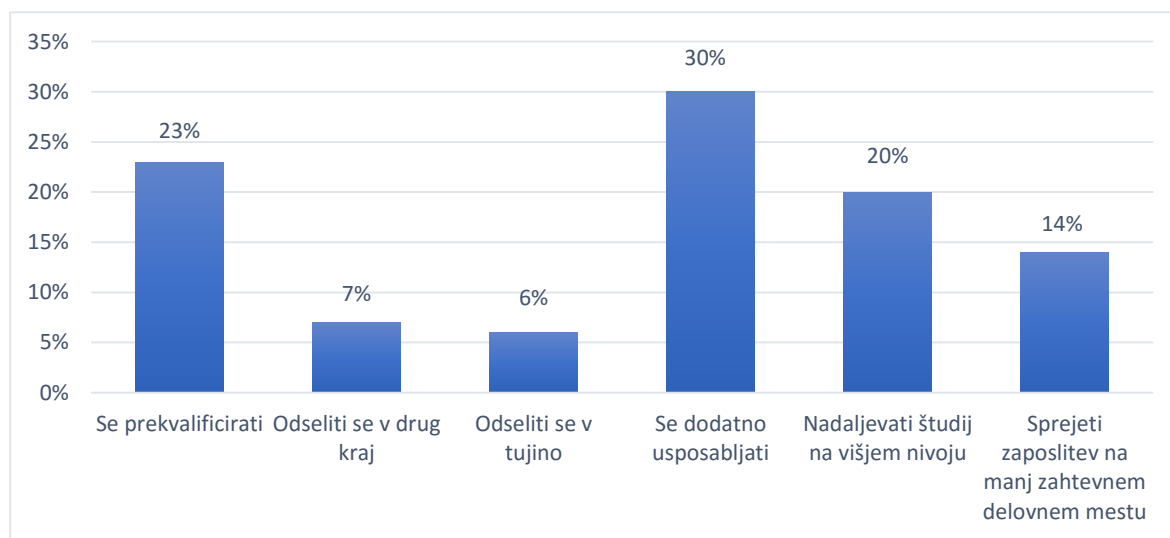
Slika 9: Starost ob prvi zaposlitvi

29 % jih je bilo ob prvi zaposlitvi starih od 15 do 20 let; od 21 do 26 let jih je bilo starih 31 %; od 27 do 35 let pa je bilo ob prvi zaposlitvi starih 12 %.

Na vprašanje »Kaj bi bili pripravljeni narediti, da bi izboljšali svojo zaposlitveno možnost« so brezposelni anketirani lahko izbrali več možnih odgovorov. Odgovore prikazujem v sliki 10.

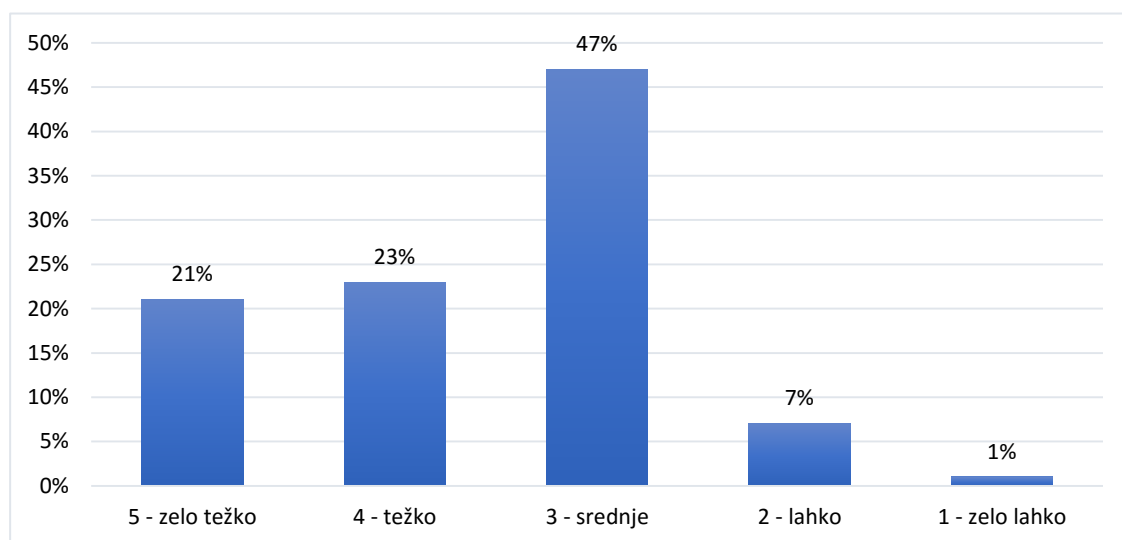
Slika 10: Pripravljenost anketiranih za izboljšanje zaposlitvenih možnosti

Pri povečanju svoje možnosti za zaposlitev bi se bilo 33 % pripravljeno dodatno usposablјati; 23 % bi se bilo pripravljeno prekvalificirati; 20 % bi nadaljevalo študij na višjem nivoju, 14 % bi sprejeli zaposlitev na manj zahtevnem delovnem mestu; 7 % bi se jih bilo pripravljeno odseliti v drug kraj; 6 % bi se bilo za svojo zaposlitveno možnost pripravljeno odseliti v tujino.

Pri naslednjem vprašanju »Kako težko je po vašem mnenju iskanje zaposlitve« so imeli anketiranci možnost od 1 do 5 oceniti težavnost iskanja zaposlitve za mlade. Odgovore prikazuje v sliki 11.

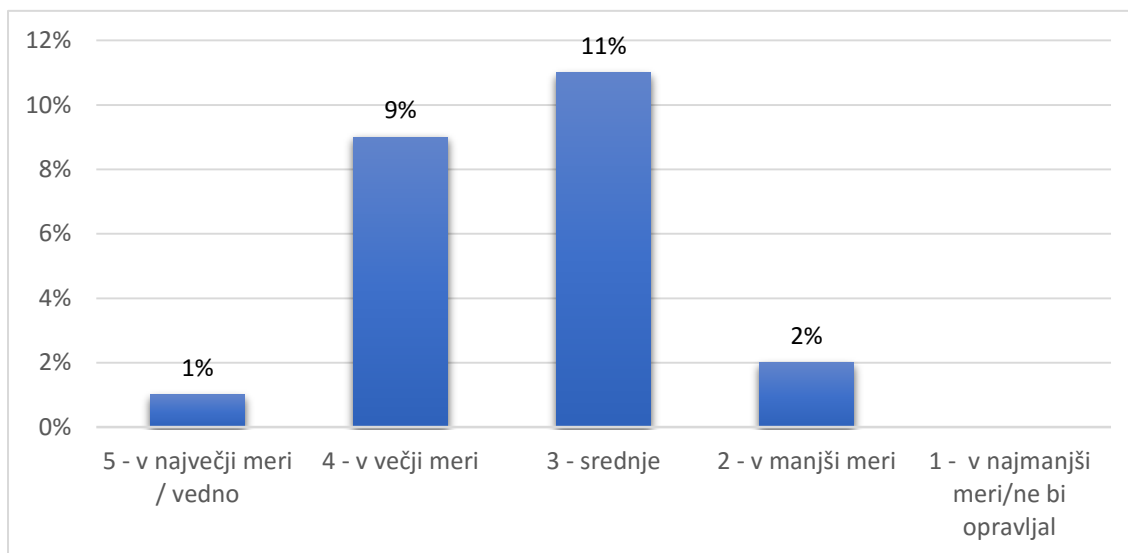
Slika 11: Težavnost iskanja zaposlitve

Največ anketiranih (47 %) iskanje zaposlitve opredeljuje kot srednje težko; 23 % anketiranih se zdi iskanje zaposlitve težko; 21 % meni, da je iskati zaposlitev zelo težko; 7 % meni, da je iskanje zaposlitve lahko in 1 % iskanje zaposlitve opredeljuje kot zelo lahko.

Pri vprašanju »V kolikšni meri bi bili pripravljeni, za pridobitev izkušenj, opravljati delo brez plačila« so imeli brezposelni anketirani možnost z oceno od 1 do 5 podati svoje mnenje. Ocene brezposelnih anketiranih prikazujem v sliki 12.

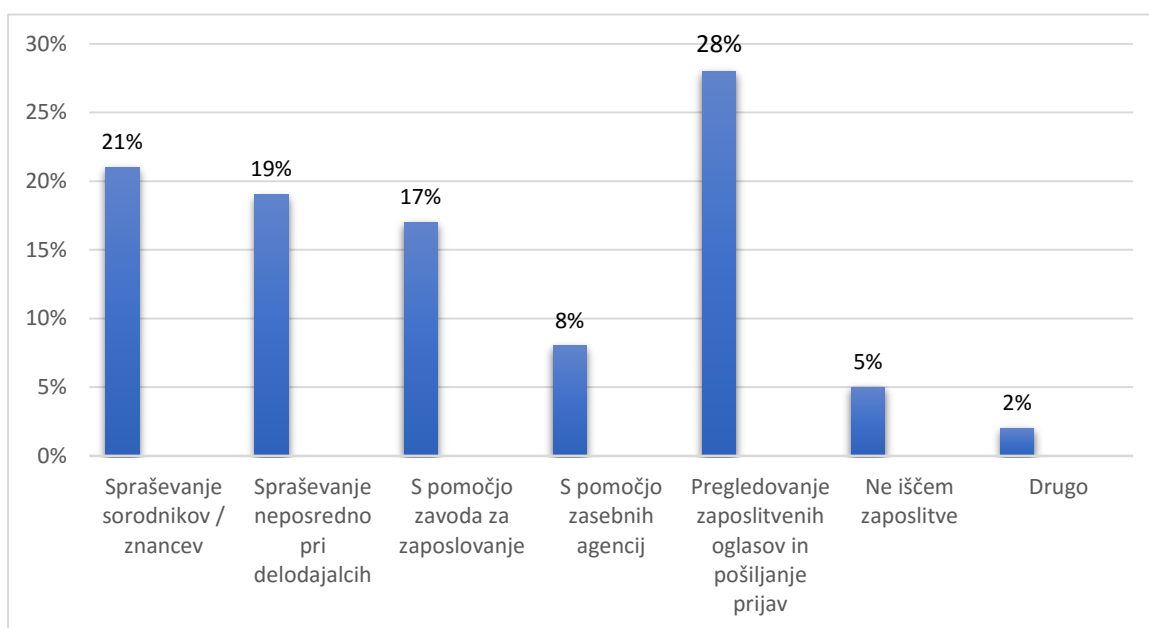
Slika 12: V kolikšni meri so brezposelni pripravljeni opravljati delo brez plačila

V največji meri bi bilo pripravljenih opravljati delo brez plačila 1 % anketiranih brezposelnih. 9 % bi delo opravljalo v večji meri, 11 % so srednjega mnenja, 2 % pa bi delo brez plačila opravljali v manjši meri.

Na naslednje vprašanje »Na kakšen način iščete ali ste iskali zaposlitev« so odgovarjali tako brezposelni kot zaposleni. Odgovore prikazujem v sliki 13.

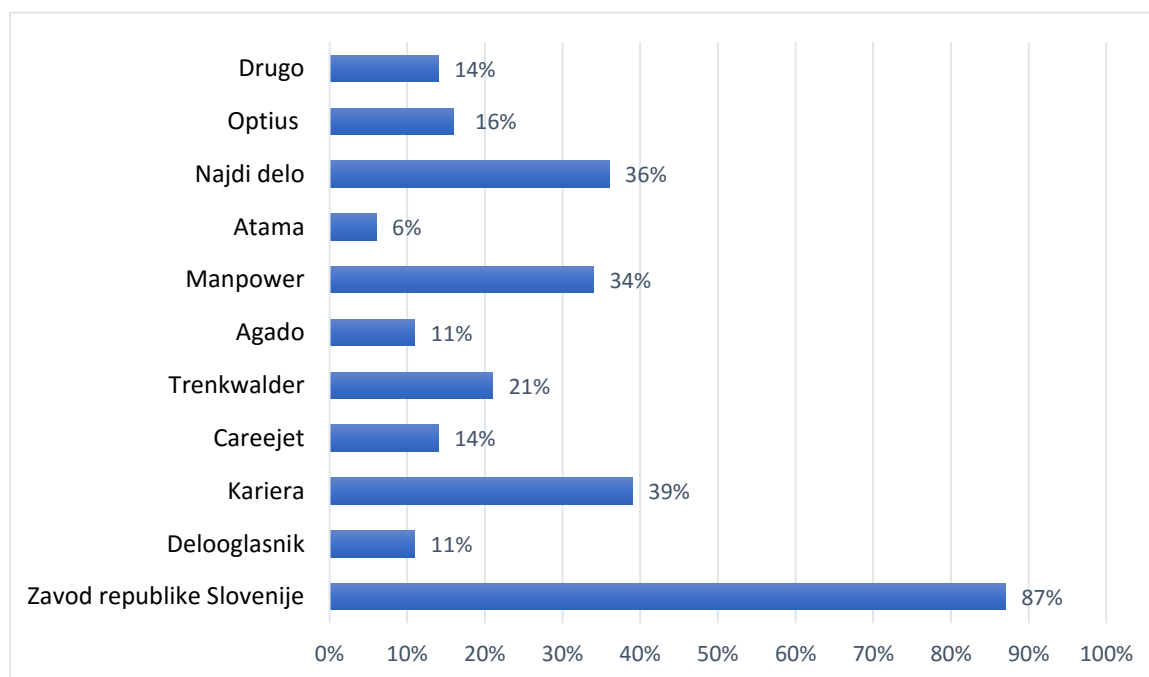
Slika 13: Načini iskanja zaposlitve

21 % anketiranih se za zaposlitev najprej pozanimajo ali so se pozanimali pri sorodnikih in znancih; 19 % iščejo ali so iskali zaposlitev neposredno pri delodajalcih; 17 % je iskalo zaposlitev ali jo še išče na zavodu za zaposlovanje; 8 % anketiranih zaposlitev išče ali so jo iskali s pomočjo zasebnih agencij; 28 % anketiranih pregleduje prijave in pošiljajo prijave; 5 % anketiranih zaposlitve ne išče; 2 % je odgovorilo z drugo.

Na vprašanje »Katero agencijo oziroma mesto za iskanje zaposlitve poznate« so odgovarjali vsi anketirani, odgovore prikazujem v sliki 14.

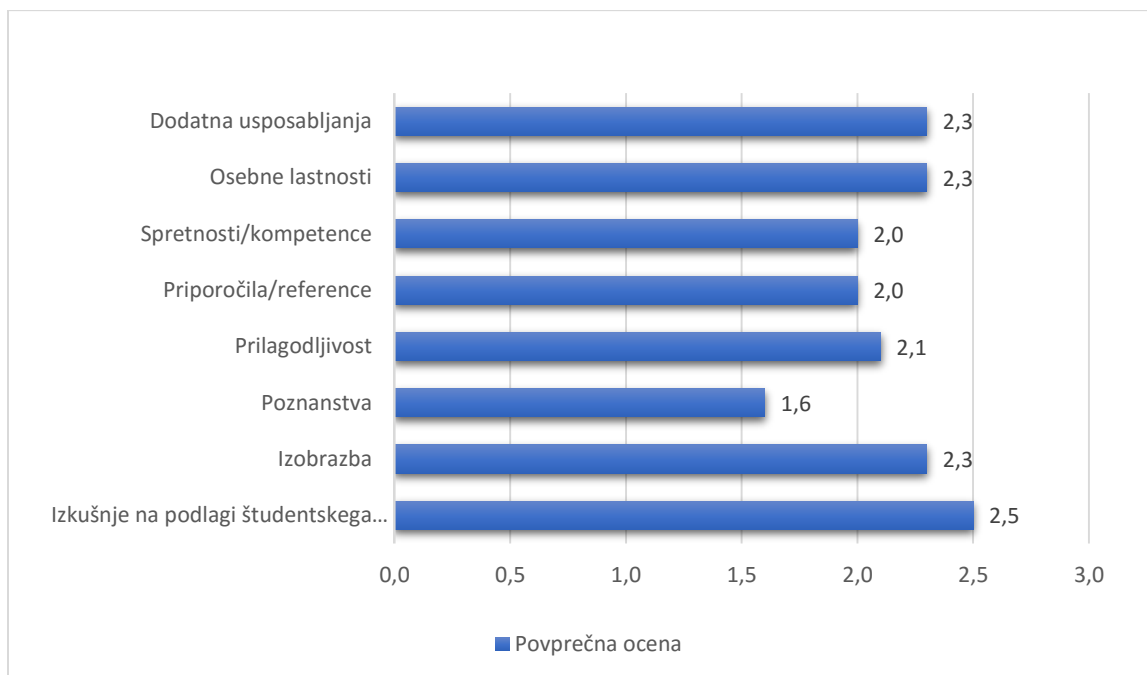
Slika 14: Agencije za iskanje zaposlitve, ki jih anketirani poznajo

87 % anketiranih Zavod republike Slovenije pozna ali, so že slišali zanj, sledi Kariera s 39 %, najmanj pa anketiranci poznajo Agencijo Atama 6%. Pod možni odgovor »Drugo«, so anketiranci odgovorili z agencijo Moje delo, ki jo pozna 6 % anketiranih in z agencijo Addeco, ki jo pozna 2 % anketiranih.

Pri naslednjem vprašanju so anketiranci ocenjevali, v kolikšni meri podani dejavniki vplivajo na pridobitev prve zaposlitve med mladimi. Povprečno oceno odgovorov prikazujem v sliki 15.

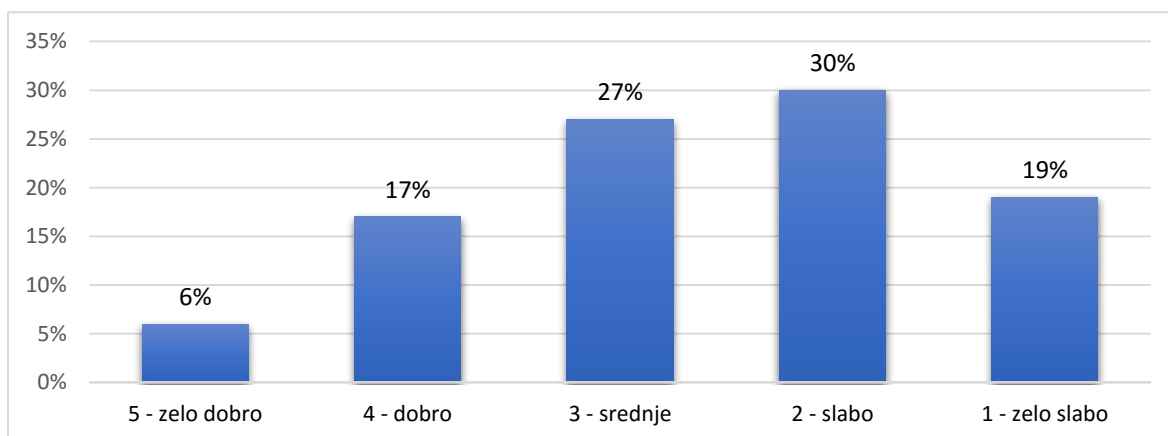
Slika 15: Vpliv dejavnikov na pridobitev prve zaposlitve med mladimi

Največji vpliv, ki so ga anketirani ocenili, imajo izkušnje na podlagi študentskega servisa s povprečno oceno 2,5. S povprečno oceno 2,3 so anketirani mnenja, da na zaposlitev vplivajo dodatna usposabljanja, osebnostne lastnosti in izobrazba. Prilagodljivost so ocenili s povprečno oceno 2,1. S povprečno oceno odgovorov 2 so anketirani mnenja, da na zaposlitev vplivajo spretnosti in reference. Poznanstva po mnenju anketiranih vplivajo s povprečno oceno 1,6.

Pri naslednjem vprašanju so anketirani z oceno od 1 do 5 ocenili, kako dobro so seznanjeni z aktivno politiko zaposlovanja. Odgovore prikazujem v sliki 16.

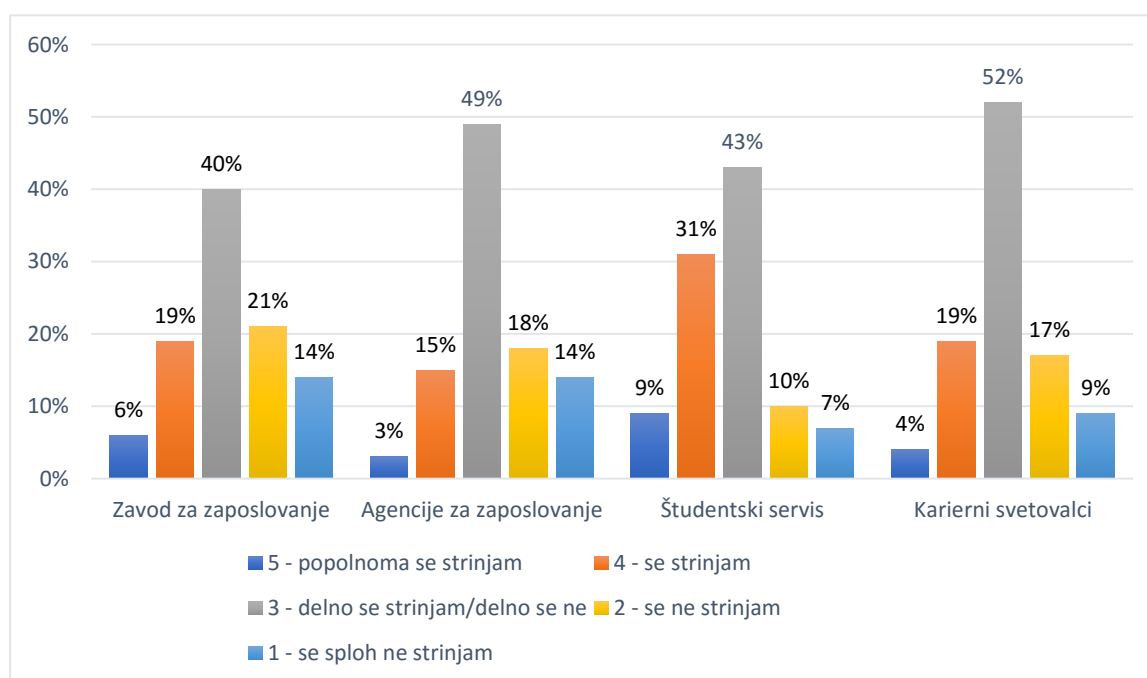
Slika 16: Seznanjenost anketiranih z aktivno politiko zaposlovanja

Vidimo lahko, da aktivno politiko zaposlovanja anketirani slabo poznajo 30%.

Pri naslednjem vprašanju so anketirani ocenjevali, ali menijo, da je mladim od naštetih institucij ponujena zadostna pomoč pri iskanju zaposlitve. Vsebina odgovorov je pojasnjena spodaj v sliki.

Slika 17: Pomoč institucij pri iskanju prve zaposlitve

Anketirani glede vprašanja »Ali institucije mladim ponujajo zadostno pomoč pri iskanju zaposlitve« nimajo specifičnega mnenja. V vseh naštetih institucijah se ali delno strinjajo ali delno nestrinjajo. Po podatkih lahko vidimo, da so anketirani mnenja, da študentski servisi nudijo najboljšo pomoč pri iskanju zaposlitve mladih (31 % se jih strinja, 9 % se jih popolnoma strinja, 10 % se jih ne strinja, 7 % se jih sploh ne strinja).

SKLEP

Brezposelnost predstavlja velik ekonomski in socialni problem tako v Sloveniji, kot tudi po svetu. Iskanje zaposlitve predstavlja tudi velik stres in izziv za posameznika. Najbolj ranljivi, med starostnimi skupinami, so mladi iskalci zaposlitve. Namen naloge je bil predstaviti trenutno stanje mladih na trgu dela.

V prvem poglavju sem predstavila teoretične iztočnice, opisala sem način delovanja trga dela ter nastanek in vrste brezposelnosti. V drugem poglavju sem analizirala strukturo brezposelnih mladih na trgu dela, od 15 do 29 leta starosti. V analizo sem vključila podatke za obdobje od leta 2016 do leta 2019. Ugotovila sem, da se je brezposelnost mladih v Sloveniji, v proučevanem obdobju zmanjšala za 53,5%. Stopnja brezposelnosti se je v enakem obdobju znižala za 8,7 odstotnih točk. Konec leta 2019 je bila zabeležena stopnja brezposelnosti med mladimi 6,3 %. Ugotovila sem, da je bila stopnja brezposelnosti skozi celotno proučevano obdobje višja v vzhodni Sloveniji. Med mladimi je bilo največ brezposelnih starih od 25 do 29 let, večji delež brezposelnosti je bil prisoten pri ženskah. Nato sem raziskala delovno aktivnost mladih in ugotovila, da je bila stopnja delovne aktivnosti najvišja v letu 2017. Od leta 2017 do leta 2019 se je delovna aktivnost mladih

znižala za 1,9 odstotne točke. Nadalje sem primerjala stopnjo brezposelnosti mladih in stopnjo dolgotrajne brezposelnosti mladih, od 15 do 29 let v Sloveniji, v primerjavi z izbranimi članicami Evropske Unije. Ugotovila sem, da je bila od leta 2016 do 2019, brezposelnost med mladimi najvišja v Grčiji, sledita ji Španija in Italija. V tretjem poglavju sem povzela ukrepe s strani države, ki so v pomoč mladim pri iskanju zaposlitve in prikazala vključevanje mladih v aktivno politiko zaposlovanja. Na podlagi anketne analize sem v četrtem poglavju ponazorila mnenje mladih o razmerah na trgu dela, o možnosti zaposlitve in ukrepih, ki jih ponuja država. Ugotovila sem, da anketirani iskanje zaposlitve opredeljujejo kot srednje težko in da bi bila več kot polovica anketiranih, ki so trenutno brezposelni, pripravljena sprejeti delo brez plačila. Ugotovila sem, da so anketirani mnenja, da največji vpliv za pridobitev prve zaposlitve predstavljajo izkušnje, izobrazba, dodatna usposabljanja in osebne lastnosti. Nadalje sem ugotovila, da so anketirani slabo seznanjeni z aktivno politiko zaposlovanja in menijo, da bi institucije mladim lahko ponudile večjo pomoč pri iskanju prve zaposlitve.

Glede na rezultate analize vidimo, da se je delež brezposelnih mladih, od leta 2016 do 2019 zmanjšal, saj je stopnja brezposelnosti padla. Velik vpliv na znižanje brezposelnosti ima program aktivne politike zaposlovanja, zato menim, da bi morala država mladim še vnaprej nuditi tovrstno pomoč pri iskanju zaposlitve in jo še okrepiti. Večji poudarek bi morala nameniti predvsem mladim od 25 do 29 let, ki so ravnokar zaključili študij in iščejo svojo prvo zaposlitev. Problem te skupine je, da velika večina nima izkušenj, ki bi jim omogočala lažji prestop do zaposlitve, zato menim, da bi morali že v samem študiju iskati rešitev in mladim omogočiti več praktičnega usposabljanja. Večji poudarek bi namenila tudi o ozaveščanju mladih s strani institucij, kot so Zavod za zaposlovanje, Agencije za zaposlovanje, Študentski servisi. Glede na anketno analizo je namreč velika večina mladih slabo seznanjena s programom aktivne politike zaposlovanja in o možnostih, ki jih ponuja program o usposabljanjih in delavnicah, kjer bi mladi lahko pridobili nova znanja in predvsem izkušnje, ki bi jim omogočile višjo zaposlitveno možnost.

LITERATURA IN VIRI

1. Čuk, J. (2017). Statistični urad Republike Slovenije. *Metodološko pojasnilo Aktivno prebivalstvo*. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 5. januarja iz <https://www.stat.si/StatWeb/File/DocSysFile/8138>.
2. Evropska komisija. (2020) *Jamstvo za mlade - Zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje*. Pridobljeno 12. marca 2020 iz <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079&langId=sl>.
3. Evropski statistični urad. (2020a). *Youth unemployment rate*. Pridobljeno 4. aprila iz https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=yth_empl_100&lang=en.
4. Evropski statistični urad. (2020b). *Youth long-term unemployment rate (12 months or longer)*. Pridobljeno 4. aprila iz http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=yth_empl_120&lang=en.

5. Evropski statistični urad. (2020c). *Jamstvo za mlade*. Pridobljeno 5. aprila iz <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1079&langId=sl>.
6. Gracar D. (2014). *Analiza brezposelnosti med mladimi v Sloveniji in primerjava z izbranimi državami EU*. (Diplomsko delo. Univerza v Ljubljani, Fakulteta za upravo). Pridobljeno 5. marca iz <https://repozitorij.uni-lj.si/Dokument.php?id=95307&lang=eng>.
7. Gržan, A. (2015). *Odzivnost aktivne politike zaposlovanja na razmere na trgu dela v času gospodarske krize v republiki sloveniji* (Magistrsko delo, fakulteta za uporabne družbene študije). Pridobljeno 5. marca iz http://www.fuds.si/sites/default/files/magistrska_naloga_-_anica_grzan.pdf.
8. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti MDDSZ. (2015). *Smernice za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja za obdobje 2016 – 2020*. Ljubljana: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Pridobljeno 5. februarja iz https://www.gov.si/assets/ministrstva/MDDSZ/APZ/Smernice_APZ_2016_2020.pdf.
9. Mrak, A. (2011). *Analiza časovne vrste števila brezposelnih v Sloveniji*. (Diplomsko delo, Ekonomska fakulteta). Pridobljeni 5. marca iz <http://www.cek.ef.uni-lj.si/UPES/mrak930.pdf>.
10. Prevc, A. (2011). *Učbenik Ekonomija*. Ljubljana: Višješolski strokovni program Ekonomist/Zavod IRC. Pridobljeno 28. januarja iz http://www.impletum.zavod-irc.si/docs/Skriti_dokumenti/Ekonomija-Prevc.pdf.
11. Statistični urad Republike Slovenije SURS. (2020b). *Stopnja anketne brezposelnosti*. SiStat. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 5. marca 2020 iz <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/8686>.
12. Statistični urad Republike Slovenije SURS. (2020a). *Stopnja registrirane brezposelnosti* SiStat. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 25. januarja 2020 iz <https://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/3>.
13. Statistično ured Republike Slovenije SURS. (2020c). *Število brezposelnih mladih v obdobju 2016 do 2019*. SiStat. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 25. januarja 2020 iz https://pxweb.stat.si/SiStatDb/pxweb/sl/10_Dem_soc/10_Dem_soc__07_trg_dela__02_07008_akt_preb_po_anketi__01_07620_akt_preb_ADS_cetr/0762003S.px/table/tableViewLayout2/.
14. Statistični urad Republike Slovenije SURS. (2020d). *Stopnja brezposelnosti mladih*. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljena 5. marca iz https://pxweb.stat.si/SiStatDb/pxweb/sl/10_Dem_soc/10_Dem_soc__07_trg_dela__02_07008_akt_preb_po_anketi__01_07620_akt_preb_ADS_cetr/0762003S.px/table/tableViewLayout2/.
15. Statistični urad Republike Slovenije SURS. (2020e). *Stopnja brezposelnosti med spoloma*. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno 5. marca iz https://pxweb.stat.si/SiStatDb/pxweb/sl/10_Dem_soc/10_Dem_soc__07_trg_dela__

- _02_07008_akt_preb_po_anketi__01_07620_akt_preb_ADS_cetrt/0762003S.px/table/tableViewLayout2/.
16. Tajnikar, M. (2015). *Makroekonomika* (interno gradivo). Ljubljana: Ekonomska fakulteta Ljubljana.
 17. Uradni list RS št. 80/10 (12. 10. 2010). Zakon o urejanju trga dela. Pridobljeno 5. februarja 2020 iz <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5840>.
 18. Zaletey O. T., Tomažič M. (2019) *Metodološko pojasnilo aktivno in neaktivno prebivalstvo*. Statistični Urad Republike Slovenije. Pridobljeno 25. januarja iz <https://www.stat.si/statweb/File/DocSysFile/7788>.
 19. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje ZRSZ. (2020a). *Registrirana brezposelnost*. Pridobljeno 5. januarja 2020 iz https://www.ess.gov.si/trg_dela/trg_dela_v_stevilkah/stopnja_registrirane_brezposelnosti.
 20. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje ZRSZ. (2020b). *Stopnja registrirane brezposelnosti*. Pridobljeno 5. januarja iz https://www.ess.gov.si/trg_dela/trg_dela_v_stevilkah/stopnja_registrirane_brezposelnosti.
 21. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje ZRSZ. (2019). *Mladi od 15 do 29 let na trgu dela, december 2019*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije. Pridobljeno 26. januarja iz https://www.ess.gov.si/_files/12067/Mladi-januar_2019.pdf.
 22. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje ZRSZ (2019). *Programi iskalcev zaposlitve*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Pridobljeno 5. februar iz https://www.ess.gov.si/iskalci_zaposlitve/programi/samozaposlovanje.

PRILOGE

Priloga 1: Anketni vprašalnik

Pozdravljeni. Sem Mojca Kožuh in za svojo zaključno nalogo, na Ekonomski fakulteti proučujem položaj mladih na trgu dela. Prosim vas, da odgovorite na naslednja vprašanja, ki mi bodo v pomoč pri izdelavi diplomske naloge. Anketa je anonimna, podatki pa bodo služili izključno za študijske namene.

Hvala za sodelovanje.

Q1 - Spol:

- ☐ Moški
- ☐ Ženska

Q2 - Starost:

--

Q3 - Kakšen je vaš status?

- ☐ Zaposleni
- ☐ Nezaposlen
- ☐ Študent / dijak
- ☐ Drugo:

Q4 - Dokončana stopnja izobrazbe:

- ☐ Nedokončana osnovna šola I.
- ☐ Osnovna šola II.
- ☐ Nižje poklicno izobraževanje III.
- ☐ Srednja poklicna šola IV.
- ☐ Gimnazijsko, srednje poklicno - strokovno ali tehniško izobraževanje V.
- ☐ Višješolski strokovni program VI/1.
- ☐ Visokošolski program (1.bol. stopnja) VI/2.
- ☐ Visokošolski strokovni program, univerzitetni program (2. bol. stopnja) VII.
- ☐ Specializacija po univerzitetnem programu, magisterij znanost VII/1.
- ☐ Doktorat znanosti (3. bol stopnja) VII/2.

Q5 - Koliko časa ste že Brezposelni? Na vprašanje odgovorite samo tisti, ki ste brezposelni, ostali nadaljujte z 7. vprašanjem

- ☐ Manj kot 1 mesec
- ☐ Od 1 do 3 mesece
- ☐ Od 3 do 6 mesecev
- ☐ Od 6 do 12 mesecev
- ☐ Več kot 1 leto

Q6 - Ali aktivno iščete zaposlitev? Na vprašanje odgovarjajte samo, če ste trenutno brezposelni.

- ☐ Da
- ☐ Ne

Q7 - Koliko ste bili stari ob vaši prvi redni zaposlitvi? Na to vprašanje odgovarjajte samo, če ste redno zaposleni.

Q8 - Kaj bi bili pripravljeni narediti, da bi izboljšali svojo zaposlitveno možnost?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Se prekvalificirati
- ☐ Odseliti se v drug kraj
- ☐ Odseliti se v tujino
- ☐ Se dodatno usposablja
- ☐ Nadaljevati študij na višjem nivoju
- ☐ Sprejeti zaposlitev na manj zahtevnem delovnem mestu

Q9 - Z ocenami od 1 do 5 ocenite kako težko je po vašem mnenju iskati zaposlitev? (5 - zelo težko;; 4 - težko; 3 - srednje; 2 - lahko; 1 - zelo lahko)

- ☐ 5 - zelo težko
- ☐ 4 - težko
- ☐ 3 - srednje
- ☐ 2 - lahko
- ☐ 1 - zelo lahko

Q10- Z oceno od 1 do 5 ocenite v kakšni meri bi bili pripravljeni, za pridobitev izkušenj, opravljati delo brez plačila? Na vprašanje odgovarjajte samo, če ste trenutno brezposelni.

- ☐ 5 - v največji meri / vedno
- ☐ 4 - v večji meri
- ☐ 3 - srednje
- ☐ 2 - v manjši meri
- ☐ 1 - v najmanjši meri / ne bi opravljal

Q11 - Na kakšen način iščete ali ste iskali zaposlitev?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Spraševanje sorodnikov / znancev
- ☐ Spraševanje neposredno pri delodajalcih
- ☐ S pomočjo zavoda za zaposlovanje
- ☐ s pomočjo zasebnih agencij
- ☐ pregledovanje zaposlitvenih oglasov in pošiljanje prijav
- ☐ ne iščem zaposlitve
- ☐ drugo

Q12 - Katero agencijo, oziroma mesto za iskanje zaposlitev poznate, ste že slišali zanj ali jih uporabljate / ste uporabljali?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje
- ☐ Delooglasnik
- ☐ Kariera
- ☐ Careejet
- ☐ Trenkwalder
- ☐ Agado
- ☐ Manpower
- ☐ Atama
- ☐ najdi delo
- ☐ Optius
- ☐ Drugo:

Q13 - Z ocenami od 1 do 5 ocenite v kolikšni meri dejavniki vplivajo na pridobitev prve zaposlitve med mladimi. (5 - največ vpliva; 4 - veliko vpliva; 3 - srednje vpliva; 2 - malo vpliva; 1 - najmanj vpliva)

	5 - največ	4 - veliko	3 - srednje	2 - malo	1 - najmanj
Izkušnje na podlagi študentskega dela	☐	☐	☐	☐	☐
Izobrazba	☐	☐	☐	☐	☐
Poznanstva	☐	☐	☐	☐	☐
Prilagodljivost	☐	☐	☐	☐	☐
Priporočila / reference	☐	☐	☐	☐	☐
Spretnosti / kompetence	☐	☐	☐	☐	☐
Osebnostne lastnosti	☐	☐	☐	☐	☐
Dodatna usposabljanja	☐	☐	☐	☐	☐

Q14 - Z ocenami od 1 do 5 ocenite kako dobro ste seznanjeni z aktivno politiko zaposlovanja s strani zavoda za zaposlovanje?

- ☐ 5 - zelo dobro
☐ 4 - dobro
☐ 3 - srednje
☐ 2 - slabo
☐ 1 - zelo slabo

Q15 - Z ocenami od 1 do 5 ocenite ali je mladim od naštetih institucijah ponujena zadostna pomoč pri iskanju prve zaposlitve? (5 - popolnoma se strinjam; 4 - se strinjam; 3 - delno se strinjam/delno se ne strinjam; 2 - se ne strinjam; 1 - se sploh ne strinjam)

	5 - popolnoma se strinjam	4 - se strinjam	3 - delno se strinjam/ delno ne	2 - se ne strinjam	1 - s sploh ne strinjam
Zavod za zaposlovanje	☐	☐	☐	☐	☐
Agencije za zaposlovanje	☐	☐	☐	☐	☐
Študentski servis	☐	☐	☐	☐	☐
Karierni svetovalci	☐	☐	☐	☐	☐

Priloga 2 : Aktivni in brezposelni mladi v obdobju leta 2016 do 2019

Starost SKUPAJ 15 – 29 let	2016	2017	2018	2019
Aktivno preb.	941818	953664	963141	980880
Brezposelni	114222	101816	87657	81104
Starost 15 – 19 let				
Aktivno preb.	3745	3885	4030	4496
Brezposelni	1892	1706	1463	1583
Starost 20 – 24 let				

Aktivno preb.	34352	35642	38055	41294
Brezposelni	8266	6855	5553	5336
Starost 25 – 29 let				
Aktivno preb.	99814	98488	95875	95031
Brezposelni	16377	12956	9896	8949

Vir: SURS, podatkovna baza SiStat, 2020

Priloga 3: Brezposelnost mladih po statističnih regijah, v obdobju leta 2016 do 2019

Statistična regija	Starost	Aktivni 2016	Brezposeln i 2016	Aktivni 2017	Brezposeln i 2017	Aktivni 2018	Brezposeln i 2018	Aktivni 2019	Brezposeln i 2019
		2016		2017		2018		2019	
		Aktivni - Skupaj	Brezposeln i	Aktivni - Skupaj	Brezposeln i	Aktivni - Skupaj	Brezposeln i	Aktivni - Skupaj	Brezposeln i
		Spol - SKUPAJ	Spol - SKUPAJ	Spol - SKUPAJ	Spol - SKUPAJ	Spol - SKUPAJ	Spol - SKUPAJ	Spol - SKUPAJ	Spol - SKUPAJ
SLOVENIJA	Starost - SKUPAJ	941818	114222	953664	101816	963141	87657	980880	81104
	15-19 let	3745	1892	3885	1706	4030	1463	4496	1583
	20-24 let	34352	8266	35642	6855	38055	5553	41294	5336
	25-29 let	99814	16377	98488	12956	95875	9896	95031	8949
Pomurska	Starost - SKUPAJ	53331	9549	53273	8401	52943	7393	53100	6631
	15-19 let	366	210	374	216	357	184	387	187
	20-24 let	2427	820	2420	643	2353	546	2395	486
	25-29 let	5301	1154	5155	920	4996	686	4856	632
Podravska	Starost - SKUPAJ	145716	19117	147043	17698	148358	15267	151448	14374
	15-19 let	572	301	588	309	576	241	698	306
	20-24 let	5645	1555	5771	1456	6098	1206	6512	1112
	25-29 let	14840	2788	14698	2348	14323	1849	14314	1772
Koroška	Starost - SKUPAJ	32473	3566	32609	3210	32758	2718	33025	2479
	15-19 let	162	63	173	79	165	37	188	51
	20-24 let	1450	344	1460	293	1544	216	1584	179
	25-29 let	3643	611	3480	419	3296	317	3173	245

Savinjska	Starost - SKUPAJ	117408	15843	119195	14152	120333	12203	122529	11205
	15-19 let	544	283	560	193	624	193	646	201
	20-24 let	4715	1247	4969	1009	5285	786	5700	790
	25-29 let	12700	2354	12539	1907	12186	1451	11901	1185
Zasavska	Starost - SKUPAJ	26043	3859	26083	3318	26190	2651	26404	2372
	15-19 let	117	71	114	47	128	43	127	38
	20-24 let	1092	327	1097	269	1152	192	1215	181
	25-29 let	2982	615	2870	446	2673	296	2570	244
Posavska	Starost - SKUPAJ	34552	4873	34867	4394	35009	3718	35534	3586
	15-19 let	178	113	179	92	174	73	221	109
	20-24 let	1424	398	1483	331	1568	269	1691	248
	25-29 let	3862	694	3766	511	3679	388	3541	387
Jugovzhodna Slovenija	Starost - SKUPAJ	66379	8723	67075	7372	67748	6170	68897	5542
	15-19 let	440	309	475	279	423	237	423	216
	20-24 let	3049	747	3080	590	3239	457	3517	420
	25-29 let	7849	1284	7736	975	7497	726	7470	664
Osrednjeslove nska	Starost - SKUPAJ	245654	27200	250593	24546	254361	21488	260945	20132
	15-19 let	652	297	669	249	754	247	876	253
	20-24 let	7243	1595	7609	1276	8311	1068	9345	1056
	25-29 let	25766	3885	25694	3164	25207	2498	25485	2333
Gorenjska	Starost - SKUPAJ	92130	7898	93460	6938	94644	5921	96204	5432
	15-19 let	304	96	363	112	402	92	436	87
	20-24 let	3378	501	3571	408	3930	336	4377	356

	25-29 let	10001	1135	9914	834	9740	627	9646	550
Primorsko-notranjska	Starost - SKUPAJ	24302	2715	24511	2472	24539	2057	24822	1803
	15-19 let	114	43	112	44	101	32	125	39
	20-24 let	940	175	997	150	1038	101	1062	117
	25-29 let	2612	375	2525	318	2403	204	2341	171
Goriška	Starost - SKUPAJ	52452	5084	52892	4123	53396	3581	54084	3221
	15-19 let	149	53	127	37	145	32	175	39
	20-24 let	1569	283	1640	197	1886	199	2018	172
	25-29 let	5284	747	5260	549	5197	424	5146	375
Obalno-kraška	Starost - SKUPAJ	51378	5795	52063	5192	52862	4490	53888	4327
	15-19 let	147	53	151	49	181	52	194	57
	20-24 let	1420	274	1545	233	1651	177	1878	219
	25-29 let	4974	735	4851	565	4678	430	4588	391

Vir: SURS, podatkovna baza SiStat, 2020

Priloga 4: Stopnja brezposelnosti mladih v Sloveniji v primerjavi z EU

	Obdobje			
Države EU	2016	2017	2018	2019
Belgija	12,8	12,5	10	9,1
Bolgarija	12,2	9,9	8,3	6,9
Češka	7,3	5,2	4,4	3,6
Danska	10,6	10,9	9,3	9,5
Nemčija	5,6	5,1	4,6	4,3
Estonija	10	8	7,5	7,1
Irska	14,2	11,4	10,4	9,7
Grčija	38,3	35,8	32,8	28,2
Španija	32,7	28,7	25,7	24,7
Francija	11,7	16,3	15,8	14,9
Hrvaška	24,4	21,4	17,9	13,4
Italija	29,1	27,1	25	22,4
Ciper	23,6	20,2	15,9	11,8
Latvija	13,3	11,6	10,6	9,3
Litva	10,4	8,5	7,5	8,6
Luksemburg	8,9	8,6	9,9	10,2
Madžarska	9,1	7,3	6,7	7,4
Malta	7,5	6,4	5,6	5,9
Nizozemska	8,1	6,6	5,3	5
Avstrija	8,1	6,8	6,4	5,9
Poljska	11,8	9,3	7,6	6,6
Portugalska	20,4	16,5	14,1	12
Slovenija	14,5	10,4	8,7	7,2
Slovaška	15,5	13,3	11,1	9,7
Finska	15,3	14,9	12,4	12,1
Švedska	11,4	10,4	9,7	11,3

Vir: Eurostat, youth unemployment, 2019

Priloga 5: Stopnja dolgotrajno brezposelnih mladih v Sloveniji, v primerjavi z EU

	Obdobje			
Države EU	2016	2017	2018	2019
Belgija	5,4	4,6	3,6	2,7
Bolgarija	6,2	4,2	4,3	3,6
Češka	2,1	1,4	0,9	0,8
Danska	1,2	1,1	1	0,7
Nemčija	1,5	1,5	1,4	1,1

Estonija	1,8	1,4	0,8	
Irska	5,2	3,6	2,5	2
Grčija	23,5	22,1	19,6	17,1
Španija	11	8,6	6,9	5,4
Francija	5,8	5,4	4,7	4,2
Hrvaška	10,1	6,6	4,7	3,6
Italija	14,8	14,2	12,7	10,9
Ciper	6	5,3	2,9	2,2
Latvija	4,1	2,9	2,9	2,4
Litva	2	1,8	1,1	1,2
Luksemburg	1,6	1,8	1,1	1,5
Madžarska	2,9	1,9	2	1,9
Malta	2,9	3,4	2,2	2,3
Nizozemska	1,6	1,1	0,7	0,6
Avstrija	1,9	1,4	1,2	1,1
Poljska	3,3	2,2	1,5	1,1
Portugalska	7,1	4,9	3	3,1
Slovenija	6,1	3,8	1,8	2
Slovaška	7,7	6,5	5,7	4,5
Finska	1,7	1,3	1	0,6
Švedska	1	1	1	0,6

Vir: Eurostat, youth long term unemployment, 2019